

NAŠA LUČ

februar 1996, letnik 45, številka 2

mesečnik za slovence na tujem

A person wearing a dark winter coat and hat is walking a small, light-colored dog on a leash along a snow-covered path. The path is flanked by tall, snow-laden evergreen trees, creating a serene winter scene. The background is slightly hazy, suggesting a bright, overcast day.

**Iz Krsta pri Savici
France Prešeren**

**Kako nas ustvaril vse je Bog največji;
kak greh prišel na svet je po Adami,
kak se je božji sin zato učlovečil,
da bi otel narode in osrečil.**

**Da pravi Bog se kliče Bog ljubezni,
da ljubi vse ljudi, svoje otroke,
da zemlja, kjer vijo viharji jezni,
je skušnje kraj, da so naš dom visoke
nebesa, da trpljenje in bolezn
z veseljem vred so dar njegove roke,
da čudno k sebi vod' otroke ljube,
da ne želi nobenega pogube.**

**Da ustvaril je ljudi vse za nebesa,
kjer glorja njega sije brez oblaka,
oko ni vidlo, slišale ušesa
veselja, ki izvoljene tam čaka,
da sprostenim bo vseh težav telesa
se srečnim izpolnila volja vsaka,
da bodo tamkaj božji sklepi mili
te, ki se tukaj ljubijo, sklenili.**

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SLO-61000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, Oberhausen, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana.

Uprava:

Krekov trg 1/II, 61000 Ljubljana,

tel. 061/131-62-02

Uredništvo:

Naša Luč

Poljanska c. 2, 61000 Ljubljana

tel.: 061/133-20-75

faks: 061/126-23-02

NAROČNINA

(v valuti zadevne dežele):

Slovenija	1500 SIT
Avstrija	200 ATS
Anglija	11 GBP
Belgija	690 BEC
Francija	106 FRF
Italija	24.000 ITL
Nizozemska	35 NLG
Nemčija	30 DEM
Švica	27 CHF
Švedska	130 SEK
Avstralija	26 AUD
Kanada	23 CAD
ZDA	20 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50101 - 603 - 401025, DRUŽINA d.o.o., s pripisom za Našo luč, devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d.: 50100-620-133 900-27620-118911/5.

Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23.2.1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek. PRINTED IN SLOVENIA

Oblikovanje: BELO

Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana.

Naslovna fotografija:

1. France Stele, Vogar nad Bohinjem

2., 3., 4. France Urbanija

Urednikova beseda:

436676

Tudi tokrat bom uporabil uvodnik za razlago čisto tehničnih podatkov, ki so povezani s spremembami pri Naši luči. Upam, da je to zadnjič in da bo naslednjič uvodnik spet dobil vsebino, kot jo je imel.

Pred vami je že druga letošnja številka v novi, prenovljeni obleki. Če boste pozorno prelistali, boste opazili, smo ji tokrat dodali še štiri strani, tako da zdaj obsega z naslovnico že 48 strani, kar vsekakor ni malo.

Mnogi ste nam poslali vaše cenjeno mnenje o zadnjih spremembah v Naši luči. Hvaležen sem vam za vsako vašo besedo, kritiko ali spodbudo. Vesel sem, da s prijazno in kritično besedo spremljate razvoj Naše luči in nam tako tudi sami dejavno pomagajte pri izboljšanju vsebine in oblike.

Vaše pripombe so v glavnem spregovorile o nekaterih oblikovnih pomanjkljivostih, ki se z malo dobre volje lahko kaj kmalu popravijo. Upam, da nam je to uspelo že v tej številki. Veseli me, da ste z naklonjenostjo sprejeli vse vsebinske spremembe, kar kaže, da smo Vas nagovorili s pravimi temami.

Mnogi me v Vaših pismih opozarjate na težave glede pošiljanja Naše luči na naslove naročnikov. Tako so nam pred meseci iz Anglije naši naročniki sporočili, da dobivajo Našo luč zelo pozno (sredi meseca), kar vsekakor ni vzpodbudno. Potem ko se je položaj na Angleškem umiril, so nastale težave z naročniki v Franciji. Že pred stavko, ki je ohromila skoraj vso državo, so nekateri radi pojarmrali (zlasti v Franciji), da Naša luč rada "zamuja".

Po tej stavki pa so se stvari še poslabšale. V času, ko pišem ta uvodnik, še večina naših naročnikov v Franciji ni prejela lanske decembrske številke.

Mi ob vsaki reklamaciji preverimo podatke tudi na slovenski pošti in odgovorni nam zagotovijo, da je pošiljka zagotovo zapustila našo državo takoj naslednji dan, ali pa celo isti večer.

Zaradi vsega tega že drugi mesec sprejemamo za objavo samo tekste, ki na uredništvo prispejo do 5. v mesecu. Zato se vsi, ki pošiljate samo poročila brez slik, poslužujte faksa, da bomo še naprej lahko redno objavljali Vaše prispevke.

K pisanju bi rad povabil še Slovence, ki živite v Severni in Južni Ameriki, Avstraliji, zamejce iz Italije, Avstrije in Madžarske. Pošljite nam vaša poročila v sliki in besedi o življenju in delovanju vaših skupnosti. Ne ostajajmo zaprti v svoj lastni krog, ampak svojo srečo in doživetja delimo tudi z drugimi.

Naj nas Naša luč povezuje tudi v letu 1996, zato, domovina, bodi pozdravljena, kjerkoli prebivajo tvoji otroci!

Ljubo Bekš

Pogovor z g. Janezom Puceljem, izseljenskim duhovnikom v Oberhausnu in predsednikom Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov v Evropi

Naše izseljenstvo živi, diha in se trdovratno bojuje kljub mnogim hudim ranam in izgubam

Za začetek bi Vas prosil, da se našim bralcem na kratko predstavite.

Rojen sem l. 1949. Šolsko znanje sem začel nabirati v Ribnici, nato na klasični gimnaziji v Vipavi. Po študiju na ljubljanski teološki fakulteti me je nadškof dr. Jožef Pogačnik leta 1974 sprejel in posvetil za duhovnika. Kaplanoval sem v Novem mestu in na Brezovici pri Ljubljani. Dve leti sem bil župnik v Dolenji vasi. Leta 1981 sem bil premeščen v Oberhausen na Nemško.

Kakšni so bili Vaši prvi stiki z izseljenstvom? Kako ste se odločili za izseljenskega duhovnika?

Z izseljenstvom sem se srečal že doma na vasi. Iz moje rodne doline je odšlo na tuje v začetku šestdesetih let veliko ljudi. Pomembno zame in za moje zanimanje za Slovence zunaj domovine pa je bilo srečanje z dvema izseljenskima duhovnikoma, ki sta delovala v Kölnu. Šele kasneje kot kaplan sem prišel do zavesti, da se mora kdo preprosto odločiti in se predati tudi takšnim misijonskim nalogam.

Kakšne so bile Vaše prve izkušnje v tujini, ko ste na slovenski misiji v Oberhausnu prevzeli delo slovenskega izseljenskega duhovnika?

Najprej nisem vedel nič. Odkrival sem, kaj in kako so zastavili in vodili pastoralo moji predniki. Imel pa sem dobre svetovalce v Slovenskem centru.

Na začetku sem se počutil negotovega pri dejavnostih, ki jih v službovanju v Sloveniji nisem nikoli počel.

Šele tukaj sem začutil, kako potrebno je, da ima Cerkev pravico do javnega oznanjevanja evangelija. Vera ni zasebna stvar. To je osebni dar, ki pa ga ima vsak človek pravico živeti in izpovedovati javno ter skupaj z drugimi verniki.

Kako danes vidite položaj slovenskega izseljen-

stva? Kako se je Vaše videnje omenjene problematike v času delovanja spreminjalo?

Današnje slovensko izseljenstvo nosi na sebi hudo breme iz preteklega časa, ko se je uveljavilo politično gledanje nanj; to pa je razdelilo Slovence na dva dela. Da se Slovenci na tujem niso strnili v narodno-kulturno enoten blok, je kriva skoraj izključno raznarodovalna politika prejšnjega sistema.

Janez Pucelj (v sredini) na simpoziju o Rafaelovi družbi v Stični lani poleti

Opažamo, da tudi zdaj domovina slovenskega izseljenca noče pritegniti, naj se čim tesneje obrne k njej, kaj šele da bi ga povabila, naj se vrne in ostane v nje-m naročju.

Vendar naše izseljenstvo živi, diha, se trdovratno bojuje kljub mnogim hudim ranam in izgubam, ki ji ga je zadala tujina in neprijazni čas. Danes se ni treba spraševati, koliko časa bo še vzdržalo. Vprašanje je, kdo je pripravljen slovenskemu človeku na tujem pomagati, da obstane in se ohrani čil in dejaven.

V čem vidite prihodnost delovanja slovenskih misij – v povezovanju s krajevno Cerkvijo ali bolj v

Krepitvi lastne identitete?

Slovenske župnije so bile ustanovljene z namenom, da postrežejo in krepijo Slovence, ki živijo na tujem. Torej je treba njihovo poslanstvo gledati tudi v spremenjenih razmerah predvsem v nadaljevanju tega temeljnega poslanstva. Župnije morajo opraviti svoje poslanstvo v pomoči in ohranjanju slovenske verske in s tem narodne identitete, dokler je kdo, ki to potrebuje. Slovenska župnija ni tu zato, da pomaga Slovencem čim prej preiti na nemški, francoski ali kak drug način obhajanja vernosti. Stvar nerazčiščenih pojmov je negotovost v tem poslanstvu. Seveda to ne pomeni getoizacije slovenskih skupnosti z ozirom na krajevno Cerkev. Povezovanje z njo je naravno in bratsko. Vendar je nedostojno, če se pri tem zapostavlja slovenska samobitnost. Takšen odnos je tudi za obe skupnosti osvobajajoč, ker ohranja vrednostni kriterij.

Pastoralni delavec mora biti v teh stvareh zelo razsodan in dostojanstveno načelen, ne pa zadrt in oster, kjer se je posameznik po naravni asimilaciji približal tujemu kulturnemu čutenju.

V pastoralnem pogledu in v kulturno-narodnem smislu je seveda najtežje spremljati rojake, ki jih tuje okolje zavede, da se lahko odrečejo svojemu kulturnemu in verskemu življenju, medtem ko se v tuje nikakor ne morejo vživeti. To pomeni izgubo vrednot, s čimer človek zavre razvoj svoje osebnosti.

Koliko slovenskih duhovnikov deluje danes v Evropi in kako se med seboj povezuje?

V Evropi deluje trenutno 29 izseljenskih duhovnikov, en diakon in trije laični pastoralni sodelavci. Dva duhovnika sta v pokoju.

Naša močna vez je naše prijateljstvo in zavezanost rojakom v zadevah življenja po veri. Naša prva naloga je oznanjevanje evangelija in posredovanje božjih darov – zakramentov.

Povezani smo v Zvezo slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev. Ta zveza deluje že od začetka organizirane povojne pastoralne dejavnosti, najprej jo je vodil škof Gregorij Rožman. Letno imamo dva sestanka, kjer tri dni obravnavamo razmere in načrtujemo skupne naloge.

Imenovani ste bili za delegata slovenskih izseljenskih duhovnikov, ki delujejo v Nemčiji, obe-

nem pa ste tudi predsednik Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov v Evropi. Kaj praktično pomenijo vse te Vaše zadolžitve za slovenskega izseljenca?

Moj faran tega ne čuti drugače, kot da opazi, da me večkrat ni doma, da me ni na obisk in tako naprej.

Te naloge so organizacijskega značaja med pastoralnimi delavci in v strukturi cerkvene uprave. Lahko bi rekli, da se tako ugotavljajo razmere in potrebe in izmerijo naše moči, kaj lahko uredimo in česa ne moremo.

V Sloveniji naletimo pogosto na mnenje, da se druga in tretja generacija na tujem ne čutita več slovensko, veliko bolj pa nemško, francosko... Kakšni Slovenci so ti ljudje, ki pripadajo dvema svetovoma?

V naši domovini je sorazmerno veliko pomanjkanje prave informacije o slovenskem izseljenstvu. Iz prejšnjega časa smo podedovali zelo nezdrav odnos do izseljevanja in izseljencev.

Mnenje o drugi generaciji, ki ga omenjate, je samo en pokazatelj, da Slovenci v Sloveniji ne poznajo in danes še ne morejo prav soditi o Slovencih po svetu.

Pastoralni delavci vidimo, da način ohranjanja in oživljanja slovenstva v drugi generaciji in naslednjih ne more potekati tako, kot se je to dogajalo med njihovi starši. Razloge moremo na hitro najti v razmerah, v katerih so ti mladi ljudje zrasli. Pogosto se vidi, da slovensko zavest dviga kulturna dejavnost. Velja načelo: kolikor kvalitetnejše je kulturno udejstvova-

V prijetni družbi na srečanju izseljenskih duhovnikov v Kemptenu

nje, toliko več navdušenja za slovenstvo rodi. In to ne glede na generacije.

Včasih pa le opazujemo, kako mimo vseh načrtov in naporov nenadoma zraste mlad človek iz lastnega spoznanja, da je po kulturnem izviru od drugod, in ne domačin dežele, kjer se je rodil in zrasel.

Kakšna je zanje vloga slovenskega izseljenskega tiska? Morda še posebej Naše luči, ki je bila in je še vedno nekoliko drugačna revija za Slovence v svetu kakor druge?

Slovenski tisk je seveda nekaj posebnega, skoraj slovesnega na mizi slovenskega izseljenstva. Tisk je lepa slovenska beseda, kulturno urejena in izbrana. Zato krepi slovensko zavest. Dvigne duha. Razveseljuje. Ni čudno, da so se slovenski duhovniki takoj zavezali, da bodo slovenskemu človeku ponudili to obliko rednih obiskov. Nastala je Naša luč.

Rojakom se je iz meseca v mesec nasmehnila domača beseda in slika domovine iz nje. Zato so jo cenili.

Branje je danes tudi med slovenskimi izseljenci v krizi. Vendar še zdaleč ne moremo misliti, da bi lahko shajali v iskanju svoje duhovne globine in svoje identitete po rodu brez resnega tiska.

Kakšna bo morala biti npr. Naša luč, da jo bodo brale mlade generacije danes, ne moremo vedeti. Pač pa bomo te bralce gotovo izgubili, če jih ne bomo skušali iskati in nagovoriti.

Po osamosvojitvi Slovenije so mnogi rojaki po svetu pričakovali, da bo zavel nov, prijaznejši veter v razmerju domovine do slovenskega izseljenstva. Ali je temu res tako?

Omenil sem že, da je domovina tudi po spremembah v marsičem slovenskemu izseljencu ostala neprijazna. Pri tej pavšalni sodbi je seveda takoj očitno, da šepa. Naj poudarim, da je tudi v tem razmerju dovolj pokazatelj, da se premika na bolje tam, kjer delujejo na uradih ali vladnih mestih ljudje dobre volje in poštenega mišljenja, ki začenjajo dosledno enakovredno upoštevati vse izseljence. V razmerah, ko se celotna struktura slovenske demokracije bolj išče kakor deluje, je kmalu očitno, koliko demokratičnega

duha ima človek, ki je na uradu ali na ministrskem stolčku.

Kako sami čutite in doživljate delo slovenskega duhovnika na tujem? Vam ljudje prisluhnejo, vas potrebujejo, so pripravljeni na sodelovanje?

Med slovenskimi izseljenci sem našel vse, kar sem poznal tudi že doma v zadevah, ki jih omenjate v vprašanju. Moram pa poudariti, da ogroženost, ki jo nujno doživlja vsak izseljenec med številčnejšim tujim narodom, človeka sili, da se globlje zavzame za svojo lastno identiteto. Zato je v teh skupnostih mogoče občudovati nenavadno požrtvovalnost in pripravljenost za sodelovanje, če je le dovolj pojasnjeno in razloženo, čemu dejavnost služi.

Ko je vzpostavljeno zaupanje in človeško srčni odnos, tedaj tudi prisluhniti ni več težko. Te zadeve v skupnosti na tujem niso drugačne kot doma.

Vaša misel za konec. Povejte nam, kar se vam zdi potrebno reči iz izseljenstva domovini.

Poglej se v dušo, domovina, in našla nas boš. Vesele in žalostne, ranjene in okrvavljene, z upanja polnim srcem, pa tudi s strahom in negotovostjo. Mi smo del tebe, ker si tudi ti del nas. V srcu te nosimo, čeprav nas kdaj tudi ne poznaš več.

Nekaj zanesenjaškega za uvod. Zdaj še k stvarnim korakom. Doma je bilo obnovljeno Katoliško središče za Slovence po svetu, lani preimenovano s prvotnim imenom Rafaelova družba, po kateri je organizirano katoliško delo za živ stik domovine s Slovenci po svetu. Ta organizacija je bila pred vojno tako razgibana, da je imela odbor RD skoraj vsaka župnija. V domovini želimo spet vzpostaviti živo zanimanje za slovensko izseljensko usodo. Kličemo mlade in starejše ljudi, morda sorodnike izseljencev in njihove prijatelje, da bi se v povezavi z Rafaelovo družbo ustanavljali krajevni ali župnijski odbori te družbe. Ta telesa bi imela najprej nalogo raziskati domačo faro, koliko izseljencev ima, in morebiti navezati stike z njimi. Odbor bi skrbel za informacije o slovenskem izseljensktvu v svojem okolju prek časnikov, ki to tematiko obravnavajo in z širjenjem izseljenskega tiska v domovini. Pripravljaj bi predavanja o tem, pri čemer smo pripravljeni sodelovati tudi izseljenski duhovniki.

Pogovarjal se je Ljubo Bekš.

Nepotrebno breme

Jutro je bilo po nočni nevihti kot umito in kaplje so visele na tankih macesnovih iglicah ter se kot čudoviti biseri lesketale v prvih sončnih žarkih. Stric Tone in njegov nečak Janez sta se pripeljala do zadnjega parkirišča, si optala nahrbtnike in stopila na stezo, ki naj bi ju pripeljala na vrh gore.

Dolgo sta že načrtovala vzpon na Grintovec in čakala na primerno vreme. Stric je svojemu nečaku večkrat govoril o svojih planinskih pohodih in vzponih. Počasi je v nečaku vzbudil radovednost in željo, da bi tudi sam poskusil splezati na kak vrh in da bi potem prijateljem pripovedoval o vzponu. Toda zjutraj, ko je stric Tone prišel ponj, je bil Janez strašno slabe volje. Nič mu ni bilo všeč, nahrbtnik je bil pretežak, čevlji so ga tiščali in celo jutro po nočni nevihti mu je bilo zopmo. Stric se je moral kar precej potruditi, da se je Janez končno le odločil in šel z njim.

Janez je stricu, ki ga je na vsem svetu edini še kolikor toliko razumel, neprestano tožil, kako ga nihče ne razume in kako mu vsi na vsakem koraku grenijo življenje. Jezil se je na očeta, ki ima zanj premalo časa. Če pa si ga že vzame, si ga vzame samo zato, da mu daje zoprne nauke.

Stric in njegov nečak Janez sta spešila po vijugavi stezi in fant je še naprej mrmraje stresal jezo na svojega očeta. Ko sta zapustila gozd in se je steza bolj strmo vzpela prek melišča, je prišla na vrsto mama: sitna, tečna, živčna, kratka, neskončno neznosna. Nič manj tudi ni zameril svoji starejši sestri: do-

mišljavka, smrklja, ki misli, kaj da je, če jo je sosedov Andrej enkrat ali dvakrat povabil na kavo.

Spomnil svojih učiteljev, ki v vsakem človeku dokončno zatrejo še tisto malo volje do življenja, kolikor ga prinesejo od doma. Tako je Janez bolj ali manj glasno godrnjal in hodil za svojim molčečim stricem. Ta je tiho prikimal, vendar Janez ni bil prepričan, ali prikimava zato, ker se z njim strinja, ali pa zgolj zaradi svojega načina hoje.

Pot pa se je vijugala v breg. Stric je z mirnim in enakomernim korakom meril stezo vse do vrha Grintovca. Janez pa je še vedno slabe volje godrnjaje sopihal za njim.

"Kako lepo, kajne?" se je stric prek Dolgega hrbta ozrl proti v soncu se blesteči Skuti.

"In še žejen sem in lačen!" je Janez zinil skozi zobe.

"No, kar podpri se!" je stric fantu prijazno pokimal.

Janez je odvezal nahrbtnik, segel vanj in izvlekel polno škatlo dobrot, ki mu jih je pripravila mama. Ko pa je zagledal posebno sala-

mo, je razočarano zastokal: "Pa spet ta salama, saj ve, da je sploh ne maram!"

Stric je še vedno občudoval vrhove in grebene ter se ob Janezovem godrnjanju nasmihal. Pogledal je Janeza v njegov nakremženi obraz, se nato sproščeno še enkrat ozrl po grebenih in meglicah, ki so se dvigale iz dolin, pa spet pogledal Janeza, kot da premišljuje, kaj naj stori.

Nato je mirno vzel precej velik kamen in ga spustil v Janezov nahrbtnik. Janez je začudeno pogledal in grizljaj mu je obtičal v grlu. Toda stric se ni dal motiti. Drugega za drugim je spuščal kamne v Janezov nahrbtnik, dokler Janez ni poskočil in jezno planil nad strica:

"Ja, stric, kaj pa počneš? A si nor?"

Stric se zazre v dolino, nato pa skozi dobrodušen nasmeh pogleda Janeza:

"Če si vse do sem gor nosil breme jeze in slabe volje, potem teh nekaj kamnov pri vsem bremenu, ki ga nosiš, nič ne pomeni!"

Jože Urbanija

Abraham, prvi biblični vzor človeka

Z Abrahamom se začne obdobje zgodovine, ki ga razlagalci označujejo kot prelomnico v razmerju do prazgodovine; to je pravzaprav začetek Izraela. Abraham je povsem drugačna osebnost, kakor osebnosti, ki so v prazgodovini vse po vrsti negativno označene. Pri njem je najbolj značilno popolno zaupanje v Božje vodstvo, tako popolno, da poročilo o skušanju, ko mora po Božjem naročilu darovati svojega sina Izaka (1 Mz 22), sploh ne postavlja vprašanj, zakaj naj bi tako ravnal. Lahko pa seveda razberemo, da zelo globoko razume naravo Boga, sveta in svojo vlogo in da je božjo voljo brezpogojno voljan spoštovati. Zaradi tega velja Abraham za tip vere v stari in novi zavezi, v judovstvu kot celoti in celo v islamu. Treba pa je poudariti, da Abraham ni predstavljen samo pod tem vrhunskim, pozitivnim vidikom.

Abraham je le človek

Kot vse biblične zgodbe in osebe je tudi Abraham predstavljen v vsej svoji realnosti. Abraham ni idealizirana osebnost, kot so na primer junaki svetovnih mitov ali moderni filmski junaki, po katerih bralci ali poslušalci hrepenijo, vedoč, da njihovih vrlin in sposobnosti ne bodo dosegli nikoli. Abraham je junak, ki je predvsem človek. In Biblija ga tako tudi predstavi. Njegova drža je vzorna, a človeška, dosegljiva vsakemu smrtniku. Njegove napake ne izvirajo iz pokvarjenosti, hudobije, ampak predvsem iz temeljne človekove nepopolnosti, zaradi katere človek težko loči med dobrim in slabim.

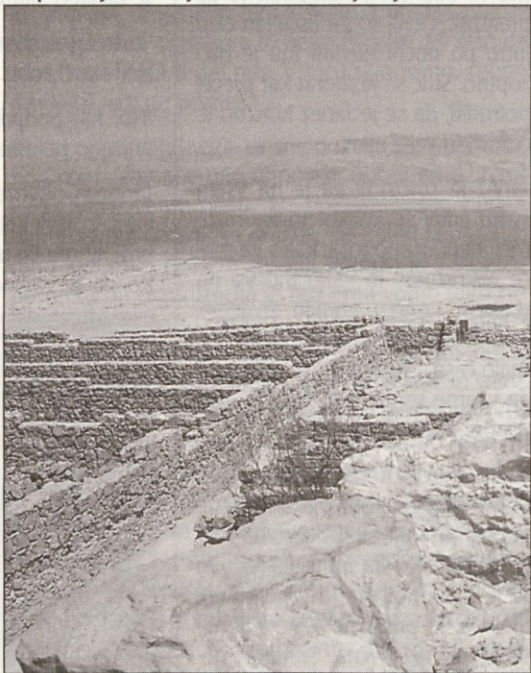
V 18. poglavju Prve Mojzesove knjige se z Bogom pogaja o rešitvi Sodome. Navidez ni njegovo prizadevanje nič posebnega, saj se zavzema za rešitev svojih sovrstnikov, za katere ve, da sicer niso popolni, a popoln ni niti sam. Abraham je tukaj tipičen primer človekoljubja (filantropije). V bistvu pa gre pri pogajanju z Bogom o številu pravičnih, ki bi lahko odvrnili kazen, namenjeno pokvarjeni Sodomi, za zgrešen argument, ki predpostavlja, da je Bog dolžan rešiti Sodomljane zaradi določenega števila pravičnih. Nihče izmed ljudi namreč ni tako pravičen, da bi lahko s tem izsiljeval Boga, kot da bi bil ta zaradi človeške pravičnosti dolžan človeku kaj storiti. Tukaj lahko vidimo spor med Abrahamom in Bogom, toda v njem je odločilno to, da je Abraham bil osebnost, ki je imel

popolno zaupanje v Božje vodstvo, zato tudi v tem sporu ni šel tako daleč, da bi Bogu očital krivičnost.

Abrahamovo mesto v Bibliji

Abrahamovo soočenje med človeškim razumevanjem pravičnosti in Božjo pravičnostjo bi lahko primerjali z Jobovo pravdo. Tudi Job je bil postavljen v položaj, ko po človeških merilih pravičnosti in razumevanja Božje vloge v človeški zgodovini ni bilo druge možnosti, kot da obvelja človeški prav. Pa se izkaže, da ni tako. Človek ne obvlada niti lastnega življenja, kaj šele razmerja, ki vladajo v stvarstvu. Tudi Jobova veličina je bila v tem, da v stiski ni nikoli prekel Boga, ampak mu je ostal poslušen.

Abrahama bi lahko primerjali z Mojzesom; bil je poklican, da izvrši poslanstvo, ki v človeški moči ni izvedljivo, pa je upal proti upanju in neizmerno zaupal, da bo Bog izvršil, kar je bilo njemu naloženo, zaupal, da je le orodje v Božjih rokah. Ne nazadnje bi ga lahko primerjali s kraljem Davidom, ki je kljub vsem svo-

Masada, pogled proti Mrtvemu morju

Rodovitna pokrajina v Palestini

jim velikim napakam in svojevolnosti ohranil pristen odnos z ljudmi in Bogom; zaradi tega je postal korenina rodu, iz katere je izšel odrešenik.

Abrahamovo mesto v našem življenju

Abrahamov zgled ni nedosegljiv vzor predanosti v božje vodstvo, ampak je njegova drža naša stvarna možnost, ki pa ji mnogi ne priznavajo kvalitete človeka vrednega življenja.

Nekaterim je Abrahamov lik največji dokaz o krutosti bibličnega Boga. Obljubljanje potomstva po desetletjih Sarine nerodovitnosti, pošiljanje Abrahama v kruto tujino in kot višek zahteva po darovanju edinega sina, na katerega so bile vezane vse obljube za prihodnost, so za mnoge dokaz, da se Bog s človekom poigrava, hkrati pa pod grožnjo kazni od njega zahteva poslušnost.

Za druge je Abraham primer slepega zaupanja, ki je v nasprotju z njegovo svobodo in s tem žalitev človekovega dostojanstva. To gledanje gre vstric s prejšnjim, saj se opira na mišljenje, da Bogu ne gre zaupati, kajti, tudi če smo v njegovih rokah, je treba svoje življenje imeti absolutno v svojih.

Ko pogledamo zgodbo v celoti, ne da bi posamezne de-

le trgali in jih obravnavali neodvisno od drugih, pa je očitno, da nam avtor besedila posreduje osrednjo nit nekega življenja, ki se je izkazalo za pravilno in uspešno. Abraham je bil poslušen in bil za svojo poslušnost

Ur na Kaldejskem, Abrahamova domovina, je bil že v 5. tisočletju pred Kristusom naseljeno trgovsko mesto v južni Babiloniji. V času Sumercev, okrog leta 2000 pr. Kr., je Ur doživel zadnji politični in kulturni razcvet, potem pa je kmalu postal nepomemben.

Sodoma in Gomora sta mesti Peteromestja na jugu Kanaana. Ko se je Lot ločil od Abrahama, se je naselil v Sodomi, kjer se je razpasla tolikšna družbena krivičnost, da je v Stari zavezi prešla v pregovor. Njen nesrečen konec pokaže božjo sodbo v primeru kolektivne pokvarjenosti.

Kanaan - Fenicija. Obe imeni pokrajine ob Sredozemskem morju pomenita deželo rdečega škrlata, ker so ga tam pridobivali in z njim trgovali. Prednik Kanaancev je po bibličnem izročilu Kamov sin Kanaan, ki ga je Noe preklel, ker je ta videl Noeta nagega. Kanaan je dežela, ki jo je Jahve obljubil Izraelcem in katero so stoletja kasneje pod njegovim vodstvom tudi osvojili.

nagraven tako nedoumljivo bogato, kot je bilo nedoumljivo njegovo zaupanje. Že to dejstvo priča, da je Bog, ki mu je Abraham veroval, ne le vreden zaupanja, ampak prav zato tudi nesporno dober, saj je svojim obljubam zvest. Njegovo navidezno poigravanje s človeškimi usodami je poigravanje le za človeške oči, ki pač ne vidijo prek meja človeškega.

Večinoma Božjega nagovora ne slišimo tako neposredno, kot je podan pri Abrahamu in drugje v Svetem pismu, vendar nas Bog kljub temu neprestano nagovarja v vseh naših vprašanih in dilemah. Moč njegovega glasu je odvisna od naše ljubezni in naravnosti nanj; kakor pravi staro pravilo - daleč od oči, daleč od srca. Prav gotovo pa je še nekaj. Zaupanje, da je stvarstvo in naše življenje v dobrih rokah, nam prihrani prenekateri siv las, ki ga dobimo, če se vznemirjamo zaradi stvari, za katere vemo, da niso v naši moči.

pripravil Iztok Kržič

„Slovenska mati nas je rodila, vzgajala našo vest in srce“

Dragi rojaki,

Spomin ljudi povezuje s preteklostjo. Vsak otrok mora živeti s spomini, da ga ima nekdo rad in da je ljubljen. Srečati se mora s človekom, ki mu da prvi pogled na življenje, ljubezen in dobroto. Potrebuje skupno pot, da bi znal hoditi z Bogom in človekom. Tako se človeku z zorenjem v Bogu odpira čedalje večja zakladnica spominov, ki ga opozarjajo, kaj je v njegovem življenju in delovanju prav in kaj ni.

Rojen sem bil v družini s trinajstimi otroki, in to tik pred drugo svetovno vojno v Sloveniji. Na žalost je druga svetovna vojna že rušila evropska mesta, stabilnost narodov in zadajala globoke, žalostne in boleče rane v srce evropskega človeka. V tem metezu sem rasteł v strahu, kakšen bo jutri. Več let je vsak delil usodo z drugimi v dobrem in slabem, a vendar smo bili veseli, ker smo se vsi v naši družini imeli radi, ker je vsak vedel, da ob tanki in suhi skorji kruha in pogosto praznem polentnem kotlu človek lahko živi lepo življenje. Vsi ti spomini mi dajejo danes veder značaj, saj je družinska sreča najlepši dar za otroka in človeka.

Duhovnik nisem postal zase, temveč da bi služil svojim bratom v Kristusu. V tej zavesti sem vstopil v bogoslovje in pozneje odšel v misijone na Madagaskar, kjer so mi revni ljudje prikazali drugačen način življenja kot Evropa. Njihov način mišljenja, dela in vrednot so mi dajali nekaj svojkega, lepega in bogatega. Bog mi je dal veliko milosti prav na tem polju, da sem razumel ljudi, ki imajo resnično potrebo po duhovniku in ne samo navidezno željo filozofskih teženj in razmišljanj. V preprosti veri je moč, sloga in življenje. Po več letih delovanja na Madagaskarju sem se vrnil v Francijo in sem začel sodelovati z organizacijo "Cerkve v tiski". Tako sem se ob francoski mladini in njihovi Cerkvi počasi pripravil na sprejem slovenske župnije v Franciji ali bolje rečeno v Parizu.

Dve leti sem župnik na župniji, ki zajema več departmajev in razdalje pri obiskovanju slovenskih ljudi so velike. Res pa je, da je slovenski človek postal čedalje bolj francoskega mišljenja in vedenja. Vsak se je moral prilagoditi kraju, času in ljudem, kjer biva, dela in živi. Francija ni bila vedno naklonjena tujcem,

čeprav Francozi pravijo, da so odprti za vsa vprašanja sveta in da Francija sprejme vsakega človeka. To je bilo nekoč. Današnji obraz Francije je zaprt in večkrat slišim tudi same Slovence, ki pravijo: "Tujci nas bodo

spodrinili in naši otroci ne bodo več svobodni!" Reči je treba, da ko govorimo v Franciji o tujcih, vedno mislimo na Afričane, Arabce in druge.

Nekaj lepega pa je, ko obiskujem naše ljudi po vseh delih Francije in se ob njih in z njimi počasi prilagam pastoralni, ki je popolnoma drugačna, kot je bila do zdaj. Kilometre in kilometre cest je treba prevoziti, da se pride do slovenskih ljudi, a vsako srečanje je enkratno in globoko. Duhovnik še vedno prinese, kot mi pravijo ljudje, nekaj svežine v to zatohlo vsakdanjost.

Povedati pa je treba, da se naše občestvo stara in da so ljudje čedalje bolj utrujeni. Način življenja v Franciji je težak, saj imamo vsi skupaj preveč problemov, kako se vživeti v francosko miselnost in istočasno ostati zvest slovenskim narodnim, domačim težnjam in vrednotam. Po dveh letih dela med Slovenci v Franciji smem reči, da so naši ljudje že postali ali pa postajajo Francozi skoraj v vseh stvareh in da mnogo ljudi ne more razumeti, da je Slovenija samostojna in suverena država. Še vedno mi ljudje rečejo: "Doma v Jugoslaviji..." Vsakokrat jim moram popraviti to napako in jim dejati: "Doma v Sloveniji...", a mi rečejo, "da res je, oprostite!" Spremenimo naše gledanje na preteklost in imejmo se za Slovence, ker nas je slovenska mati rodila in pestovala ter vzgajala našo vest in srce.

Prosimo Boga, da bi ostajali toliko zreli in dosledni, da bi to, kar govorimo, delamo in želimo, tudi uresničevali v vsakdanjem življenju. Bog bo vedno z nami, če ga bomo znali priznati v globini vesti in pred drugimi.

Vaš izseljenski duhovnik, Silvester Česnik, župnik v Parizu

Ignacij Knoblehar (1819-1858)

Kot bogoslovec v Ljubljani je mladi Ignacij Knoblehar leta 1840 v pesmi med drugim zapisal:

*Ko večernega neba milina
nad gozdove, griče se spusti
in se v zarji zlata vsa dolina
v rajsko pokrajino spremeni,*

*duša moja se zamakne in svetišče
ji narave svoj razkriva čar,
ki oko ga hrepeneče išče
po kraljestvu čudežno ozarjenih ozar.*

V tistem trenutku se je bogoslovec Ignacij že oziral po božjih ozarh. V njem je že dozorelo hrepenenje, ki ga je izrazil v svoji prošnji za misijonski poklic: "Darovati svoje življenje za spreobrnjenje nevernikov in preliti zanje svojo kri."

Ignacij Knoblehar se je rodil 6. julija 1819 v Škocjanu pri Novem mestu. Teologijo je najprej študiral v Ljubljani (1839-1841). Ob prebiranju Baragovih misijonskih pisem se je v njem zbudila želja po misijonih. Dokončno pa se je za odhod v misijone odločil ob poslušanju Baragove pridige leta 1837 v Novem mestu. Ljubljanski škof Anton Alojzij Wolf je mlademu bogoslovcu omogočil nadaljevanje teološkega študija v zavodu Propaganda fide v Rimu (1843-1845), kjer je bil 9. marca 1845 posvečen za duhovnika.

Kongregacija za misijone v začetku z njim ni imela jasnih načrtov. Pripravljali so ga za delo v Hindustanu, nato so ga nameravali poslati v Stockholm, pa v Perzijo. Na vsako službo se je Knoblehar vestno pripravljal, čeprav je zaradi odlašanja veliko trpel. V času priprav na misijonsko delo je poučeval staroslovanski jezik v grško-ruskem zavodu v Rimu. Končno je padla odločitev in Knoblehar je 3. junija 1846 skupaj s poljskim jezuitom p. Maksimilijanom Ryllo zapustil Rim in se odpravil proti osrednji Afriki. Pot ga je vodila čez Sirijo do Aleksandrije v Egiptu, kjer se je misijonska odprava vkrcala na ladjo in se jeseni 1847 odpravila z ladjo po Nilu proti deželam, kamor še ni stopila belčeva noga. Svoja doživetja, spoznanja, težave in svoje delo je Ignacij Knoblehar popisal v številnih pismih ustanovam in prijateljem po vsej Evropi.

V svojem kratkem življenju je Ignacij Knoblehar dokazal, da je velik kot človek, velik kot duhovnik in misijonar in velik kot znanstvenik. **Kot človek** je bil izredno čuteča duša, vedno odprt za stisko in potrebe bližnjega. Posebno se je zavzemal za odpravo suženjstva in lajšanje fizične in duhovne bede "Kristusovih bratov in sestra v verigah". Ti, od vseh zapuščeni ljudje, so začutili njegovo veliko srce in ga z velikim spoštovanjem imenovali "naš oče Salomon" - Abuna Soliman.

Kot **duhovnik** in **misijonar** je Knoblehar deloval na takrat nedvomno najtežjem misijonskem območju. Vremenske razmere v Sudanu so bile za evropskega človeka neznosne, proti boleznim, ki so se jih lotevale, pa niso poznali zdravila. Knobleharjevi sodelavci so umirali drug za drugim ali pa so fizično in psihično izčrpani odhajali domov. Knoblehar je živel v nenehnem strahu, da bo pristojna kongregacija v Rimu misijon zaprla. In vendar je bil prav Knoblehar tisti, ki je znal nagovoriti srca in duše ljudi črne centralne Afrike in jim v njihovem jeziku približati blagovest o Kristusu Odrašeniku. Papež Pij IX. je Knobleharjevemu delu dal posebno priznanje, ko ga je 13. avgusta 1851 imenoval za apostolskega provikarja srednjefriške misijona.

Kot **znanstvenik** pa si je Knoblehar ustvaril sloves s študijami o naravi, etnografiji in etnologiji, s študijami s področja meteorologije in o vodostaju Nila ter predvsem z jezikoslovnimi študijami o jezikih plemenov Dinka in Bari.

Ignacij Knoblehar je umrl na poti v domovino 13. aprila 1859 v neapelskem avguštinskem samostanu in je tam tudi pokopan. Slovenci smo premalo storili, da bi se njegovo ime trdneje zasedrilo v naši zavesti in predvsem premalo, da bi njego zgled svetega in Bogu predanega življenja priznala tudi uradna Cerkev.

France M. Dolinar

Novi izzivi za slovensko skupnost v Argentini

Slovenska skupnost v Argentini je znana po svoji izredno živahni dejavnosti in po občudovanja vredni požrtvovalnosti svojih članov, ki s prostovoljnimi delom in velikimi žrtvami ohranjajo bogato društveno in kulturno življenje, ohranjajo slovensko zavest, gojijo narodne običaje in prenašajo zavest pripadnosti slovenstvu na nove rodove. Vse to se da razložiti z dejstvom, da je to politična emigracija, ki je morala zapustiti domovino proti svoji volji.

Ko so leta 1948 prišli Slovenci v Argentino, so prišli v izredno težke razmere. Bili so brez vsega in so si morali iskati delo, postavljati domove in oblikovati družine. Vendar sta bili volja in zvestoba slovenstvu večji kakor vse težave, s katerimi so se srečevali. Dobesedno hkrati z družinskimi hišami so zidali slovenske domove in bogoslužne prostore, ustanavljali svoja semenišča in se združevali v kulturnih organizacijah. Predvsem pa so gojili bogato družinsko življenje, kajti zavedali so se, da se vzgoja za verske in narodne vrednote začne v družinah, brez katerih je vsako drugo delo po župnijah in narodnih domovih obsojeno na neuspeh. To med seboj močno povezano skupnost z močnim in avtoritarnim osrednjim vodstvom je povezoval tudi jasen skupen cilj.

Ta cilj je bil ohranjanje vrednot, ki so si jih v Sloveniji med drugo svetovno vojno na zastavo zapisali borci protikomunističnega odpora. V času ko je bila v Sloveniji na oblasti samo ena "resnica" o dogodkih med vojno in takoj po njej, je druga "resnica" živela v Argentini. Tamkajšnja slovenska skupnost si je zadala nalogo, da bo to "resnico" ohranjala pri življenju in jo varovala za čase, ko se bodo v Sloveniji razmere spremenile.

V Sloveniji so se razmere res spremenile. "Resnica", ki so jo varovali v Argentini, je z demokratizacijo dobila domovinsko pravico tudi v Sloveniji. Rod ljudi, ki je doživljal Slovenijo pred drugo svetovno vojno in med njo, postopoma odhaja. Drugi rod, ki se je rodil v izgnanstvu in izseljenstvu, prihaja že v zrela leta, na oder pa stopa tretji rod argentinskih Slovencev, ki ne čuti več tiste zgodovinske usodnosti. Menjava generacij in tek časa nekatere, sicer usodne dogodke nujno potiskata v čedalje bolj oddaljeno zgodovino, v ospredje pa stopajo življenjska vprašanja današnjega trenutka. Čedalje več je mešanih družin ali pa - kar je poseben

pojav - veliko mladih ljudi ostaja neporočenih.

Tako slovenska folklor, narodni običaji, slovenska zgodovina med drugo svetovno vojno in po njej ter nostalgija po lepi Sloveniji ne morejo biti več edina in zadostna gibalna sila, da bi slovenska skupnost ohranjala prvotno zagnanost in razgibanost.

Ta skupnost si mora najti nove razloge in vrednote. Mora se posodobiti. Boleča preteklost postaja za tretji rod le še zgodovina. Slovenija je z demokratičnim nihanjem, pol potmi in neodločenostjo prav tako daleč. Slovenski Argentinec pa je danes soočen z življenjskimi vprašanji in težavami, ki izhajajo iz njegovega gospodarskega in socialnega trenutka. Ne glede na izredne zglede iz preteklosti in na nesporno vrednost slovenske kulture, bo sedanja slovenska skupnost v Argentini lahko ohranjala samo sebe in se povezovala med seboj samo še v toliko, kolikor bo to služilo potrebam sedanjega rodu in kolikor bo ta mladi rod sam nosilec in oblikovalec svojega združevanja in delovanja.

Za slovenskega Argentinca ostaja še ena perspektiva: vrnitev v domovino svojih staršev ali starih staršev. Sedanji obetavni gospodarski razvoj je temu malo manj naklonjen, čeprav imajo prav tisti, ki pravijo, da bo Argentina ostala vedno Argentina. Toda za vračanje mladih rodov v Slovenijo je treba kaj več kot samo romantično navdušenje nad lepoto "dežele na sončni strani Alp". Predvsem je najprej potreben interes države Slovenije, da se Slovenci iz "diaspore" vračajo domov. Sedanji slovenski režim pa takega interesa ni pokazal. Glede na splošno usmerjenost sedanje slovenske vlade kaj takega niti ni mogoče pričakovati. Liberalizem, ki je sedanja uradna slovenska ideologija, se zanima predvsem za gospodarski razvoj, ne pa da bi ta gospodarski razvoj bil trdna podlaga za celotno narodovo gmotno in duhovno življenje in njegovo življenjsko moč. Razlog, da se mladi slovenski Argentinci za stalno vračajo domov le redko, je najprej politika sedanje slovenske vlade, ki takemu vračanju iz razumljivih političnih in volilnih razlogov ni naklonjena.

dr. Anton Stres

Za vse, ki želijo neposreden stik z Uradom RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, vam tokrat predstavljamo imena zaposlenih in njihova področja dela:

prof. dr. Peter Vencelj, državni sekretar,
tel.: 386 61 178 2291

Lučka Berginc, tajnica urada,
tel.: 386 61 178 2291

Rudi Merljak, odgovoren za stike s Slovenci v Italiji in Avstriji,
tel.: 386 61 178 2243

Ivan Martelanc, skrbi za stike z zdomci,
tel.: 386 61 178 2394

Andrej Škerlavaj skrbi za stike s Slovenci na Madžarskem, Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, Srbiji in Makedoniji,
tel.: 386 61 178 2394

Lea Deželak in Petra Nadižar, koordiniranje kulturno-izobraževalne dejavnosti na področju izseljenstva ter reševanja pravnih vprašanj
tel.: 386 61 178 2375 (Lea Deželak)
tel.: 386 61 178 2238 (Petra Nadižar)

Naslov urada: Ministrstvo za zunanje zadeve RS
Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
Gregorčičeva 25
61000 Ljubljana
faks: 386 61 178 2296

CARINSKI ZAKON

Novi carinski zakon med drugim določa, da lahko slovenski državljani, ki so na začasnem delu v tujini, že po enem letu nepretrganega bivanja uveljavilo oprostitev plačila carine. Vendar pa morajo biti predmeti za gospodinjstvo, ki jih bodo uvozili, rabljeni, to pomeni, da bodo morali biti najmanj šest mesecev pred uvozom v njihovi lasti. Carinikom bo treba to lastništvo dokazati: z garancijskim listom, računom ali kako drugače, tako da bo razvidno, da je bil izdelek kupljen in v rabi pred pol leta. Podobno velja tudi za uvoz rabljenega osebnega avtomobila ali motorja, saj ga bodo vsi tisti slovenski državljani, ki delajo v tujini, lahko uvozili brez plačila carine in prometnega davka, vendar ga bodo morali imeti v uporabi najmanj šest mesecev.

Predstavniki Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu so se v januarju udeležili naslednjih prireditev:

26. 12. 1995 je Urad sodeloval na tradicionalnem, 5. srečanju zdomcev. Med srečanjem so bile na voljo informacije ministrstev in državnih organov, ki so pristojni za urejanje vprašanj, povezanih s položajem slovenskih zdomcev.

6. januarja se je državni sekretar s sodelavci v Čedadu udeležil vsakoletnega Dneva emigrantov. Prireditve, ki se je rodila kot srečanje med beneškimi izseljenci, je za Slovence videmske pokrajine dobila pomen praznika slovenske kulture in dneva boja za priznanje narodnostnih pravic. Pripravljajo jo skupno vse slovenske organizacije iz videmske pokrajine.

15. januarja ob obletnici avstrijskega priznanja Republike Slovenije je bilo v Slovenskem kulturnem centru na Dunaju odprtje razstave "Mostovi", avtorja univ. prof. Petra Gabrijelčiča. Pokroviteljica razstave je bila dr. Katja Boh, veleposlanica RS v Avstriji. Avtorja in njegovo delo je na odprtju predstavil univ. prof. Boris Podrecca z Dunaja. Pri organizaciji razstave so poleg našega urada sodelovali tudi nekateri drugi državni organi ter podjetji Škocjanske jame in Kobilar na Lipica.

3. februarja bo državni sekretar sodeloval kot slavnostni govornik na osrednji proslavi v Stuttgartu v počastitev slovenskega kulturnega praznika, pripravljajo jo slovenska društva iz južne Nemčije.

Nekaj dni potem bo s sodelavci na proslavi slovenskega kulturnega praznika na Dunaju, ki jo pripravlja Slovensko društvo Ivan Cankar.

Dr. Peter Vencelj (na levi) v pogovoru z Janezom Puceljem (na desni) in Davidom Taljatom.

Pripravila Lea Deželak

Rekli so...

Dr. Jože Pučnik v MAGU 27. 12. 1995

"Trdno sem prepričan, da je Slovenija še vedno suverena država. Mislim, da problemi pri razdeljevanju premoženja in pri raznem klikarstvu ne ogrožajo suverenosti. Povezave s tujino, o katerih se govori, so predvsem finančne in so zunaj vprašanj, na katerih se utemeljuje suverenost države."

Janez Pogačnik v MAGU 27. 12. 1995

Rekli ste, da si hoče država v razmerju do naroda prilastiti več, kot ji gre. Nasprotniki bi tako rekli, da si tudi Cerkev skuša prilastiti več, kot ji gre. Zakaj Cerkev vztraja pri tem, da bi dobila nazaj premoženje, saj s tem daje nasprotnikom v roke argumente, da ji gre za nekakšen novi fevdalizem.

Cerkev je po besedah nadškofa Šuštarja že na začetku denacionalizacije ponudila pogovore o načinu vračanja. Ponujena je bila možnost, da se lastništvo ne prenese nazaj nanjo, temveč da pride do kompenzacije na tak ali drugačen način. Toda dejstvo je, da je Cerkev v zemljiški knjigi vpisana kot lastnica. In problem celotne denacionalizacije je, da se najprej vrne tistemu, ki mu je bilo po takratnih komunističnih zakonih vzeto. Potem je pa ta lastnik sam pred seboj in javnostjo odgovoren, kako ravna s svojim premoženjem.

Vedeti je treba tudi to, da je del teh gozdov last posameznih po-

družničnih in župnijskih cerkva, ki so dobiček od gozda uporabljale za vzdrževanje tisočih cerkva, ki krasijo slovensko pokrajino. V javnem mnenju so sporne večje površine, kakršna je npr. Jelovica. Cerkev je zainteresirana, da bi se tudi ta vprašanja rešila pravično, pametno, s pogovori in v zadovoljstvu vseh strani. Ker je vse skupaj povsem spolitizirano, pa bo težko najti ustrezno rešitev.

Umetno ustvarjeni strahovi, da bodo ljudje izgubili delo, so neutemeljeni; problem je le dobiček, ki je doslej odhajal v Beograd, za JLA ali v razne črne sklade čez mejo. Toda duh je že izpuščen iz steklenice...

Znani ste tudi po vsakoletnem kresovanju na vrtu vaše župnije. Je to politično dejanje?

Še zdaleč ne! Kresovati smo začeli ob naši osamosvojitvi. Po razglasitvi neodvisnosti in proslavljanju pred parlamentom in v Cankarjevem domu sem povabil politične prijatelje na vrt, kjer je bil že pripravljen kres. To noč smo odprli cerkev, jo razsvetlili in z zvonjenjem ob polnoči izrazili veselje nad svojo državo, za največji dan v zgodovini našega naroda. Kresovanje je trajalo do dveh, treh zjutraj, ko smo se s takratnih premierom Peterletom odpravili v mesto, kjer smo tudi dočakali novico o napadu JLA na Slovenijo. Včasih se mi zdi, da se Slovenci sploh ne zavedamo, kako milosti poln trenutek je bil tisti čas za nas. Z veliko sreče, trdno voljo Demosa, ki jo je vsilil tudi drugim strankam, in pripravlenostjo policije in teritorialne obrambe, upam pa reči, da tudi z božjo pomočjo, smo dosegli svojo

državo. Žalosti me, da slovenska nacija tako malo ceni te praznike, ki so za nas in naš obstoj bistveni. Državo smo na srečo dobili sorazmerno lahko in z majhnimi žrtvami, ohranili pa jo bomo težko in z velikimi žrtvami.

Krščansko oznanilo je samo po sebi nadnacionalno, toda Cerkev vedno živi v določenem narodu, pri nas v slovenskem. Cerkev ceni in spoštuje tako narod kot državo, saj sta nujen pogoj za svoboden in uravnotežen razvoj vsakega človeka, ki je za krščanstvo najvišja vrednota. Ker sem Slovenec in kristjan, naredim vse, da bi se te obletnice čim bolj slovesno praznovala.

Dr. Peter Vencelj v SLOVENCU 30. 12. 1995

...težava je v tem, da marsikomu še vedno ni jasno, kaj pomeni temeljno izvajanje ustavnih določil, med katerimi je tudi skrb za rojake po svetu. Strankarska razmerja se nekako izražajo v posameznih delih slovenstva zunaj meja, kar vnaša zmedo. Lahko rečem, da velik del Slovencev po svetu prej moti, kot zanima strankarsko življenje v domovini, zanima pa jih učinkovitost domovine, saj je od tega odvisna njihova "ponosnost" na to državo. Naša naloga ni prenašanje političnega-strankarskega življenja med Slovence onkraj meja, ampak ohraniti slovenstvo, torej jezik, kulturo, izročilo, tudi vero kot celoto vsega prej naštetega.

Med večje ovire lahko štejem dediščno skvarjenih razmerij iz obdobja socializma, ko so bili nekateri "pravilno" usmerjeni izseljenci deležni večje skrbi, drugi pa nika-

kršne. Nekateri tega pač ne morejo pozabiti, kar otežuje sodelovanje. Lahko rečem, da se tudi to izboljšuje. Izkazalo se je, da je marsikje bistvo preprosto v ozkosti posameznikov.

Težave, predvsem tiste, povezane z razdeljenostjo Slovencev, bomo lahko premagali samo, če bomo znali stopiti drug proti drugemu, sami narediti prvi korak in ne čakati, da ga bo naredil nekdo drug namesto nas. Del sebe, svojega zaupanja moramo dati na mizo kot predujem za svetlo jutro, ki naj bi bilo drugačno, kot je bila noč. V nasprotnem primeru jutra ne bo, ostali bomo v noči...

Zapisi so...

Janez Obreza v SLOVENCU
30. 12. 1995

SDSS prikazuje svojega prvaka Janeza Janšo kot odločnega, pravičnega in brezmadežnega voditelja, kot vest tega naroda, kar je ljudem navadno všeč. Tudi SLS slika svojega predsednika Marjana Podobnika v luči, ki ga pri precejšnjem delu ljudi dela priljubljenega. Podobnik v javnosti nastopa kot človek, ki se bojuje proti korupciji, ki razkrinkava kriva stan-pota lastninjenja.

Stranka SKD pri Lojzetu Peterletu, svojem predsedniku, premalo poudarja, da lastnosti, ki se pripisujejo Janši, Peterle že ima, da je uspešnost v gospodarskih zadevah že dokazal ob vodenju Demosove vlade v prelomnem obdobju osamosvojitve. Peterleta preveč prikazujejo kot zunanjega ministra oziroma na zunanjepolitičnem področju. Omenili smo že, da na volitvah zunanja politika ni

odločilna. V tej stranki bo tako potreben tehten premislek, kako promovirati in kako motivirati svoj izpostavljeni kader.

Čas bi že bil, da tudi prvaki demokratičnih strank naročijo redne mesečne javnomnenjske raziskave, vsaj v volilnem letu, kot to počno na levici (znano je, da se Drnovšek v pomembnih zadevah brez javnomnenjske raziskave ne odloča), če naj bi nove demokratične sile sestavile novo vlado v letu 1996.

Janez Gril v DRUŽINI 7. 1. 1996

K temu razmisleku me je spodbudila prijateljeva opomba v božičnem voščilu. Pripisal je, da se zgraja nad slovensko politiko, ki je Cerkvji "poklonila čudna darila: zakon o moratoriju, razdejano cerkev sv. Jožefa in samostan, poln strank, ki jih ne boste spravili ven pol stoletja. Kdo bi si mislil, da vas bodo tako obdarili..."

Znančeva opomba drži. Še več, že kar nekaj časa je čutiti, da del političnih sil načrtno nasprotuje Cerkvji in jo stalno grobo napada. Pri tem izstopajo ljudje, ki so bili v prejšnjem totalitarnem sistemu na vodilnih položajih ali pa so po ukazih partije in udbe opravljali najbolj umazana dela, kot so zalezovanje in ovajanje ljudi.

V zadnjem času sta veliko prahu in tudi mednarodnih odmevov dvignila zakon o moratoriju na vračanje krivično odvzete cerkvene lastnine in pomankljivo obvestilo vlade ter ministrstva za kulturo o zapletu pri vračilu duhovnega središča sv. Jožefa.

Državni zbor je sprejel Zakon o začasnem, delnem zadržanju vračanja premoženja, ki se nanaša tudi

na Cerkev, kadar ta "zahteva vrnitev nad 200 ha kmetijskih zemljišč in gozdov". Ker je cerkvenih ustanov, ki so jim bile odvzete takšne ali večje površine, kar precej, jim je vlada s tem zakonom, namesto da bi krivice popravila, naredila nove. Stranke - ZLSD, LDS in SNS - "ki so novi zakon predlagale in ga v parlamentu tudi sprejele, so s tem dejanjem dokazale, da jim ni do poprave krivic in nove ureditve odnosov med Cerkvijo in državo," je bilo zapisano v izjavi za javnost Tiskovnega urada SŠK. Na preizkušnji so tudi vladne službe. Pričakujemo, da bodo vrnile vsaj nacionalizirane stavbe in zemljišča do 200 ha velikosti!

Dejan Pušenjak v NEDELU,
7. 1. 1996

Dejstvo, da Janez Janša ni bil povabljen na slovesno sejo državnega zbora ob počastitvi pete obletnice plebiscita, je več kot zgolj nevljudna poteza in nadaljevanje drobnih političnih napak. Seveda je mogoče najti veliko formalističnih razlag, ki to dejstvo opravičujejo, nobeno pa ne more odgovoriti na edino vsebinsko smiselno vprašanje: če so bili tam vsi, ki v slovenski politiki kaj pomenijo, zakaj mednje ne spada najvplivnejša osebnost opozicije oziroma kako si je sploh mogoče predstavljati slovensko politiko brez opozicije?

Tako razmišljanje in ravnanje po mojem mnenju nikakor ni dobra popotnica slovenski politiki...

...opozicija je bila z najbrž zavestno odpovedjo gostoljubja Janši kot njeni najmočnejši osebnosti simbolno in dejansko izrinjena iz domače politike.

Marcel Koprol v SLOVENCU

6. 1. 1996

Zakaj je vlada v letu 1995 izvajala tako pogubno zunanjo politiko? Že želimo res uravnoteženo presojati razmere v naši zunanji politiki, ne moremo prezreti velike potrebe po nacionalnem soglasju, da bi lahko uspešneje branili narodeve in državne koristi; končno o tem soglasju nekateri pišemo in govorimo vsaj tako dolgo, kolikor je stara slovenska samostojnost. Tudi sedanjí oblikovalci naše zunanje politike - vsi prihajajo iz strank naslednic nekdanje slovenske komunistične partije - so to upravičeno zahtevno domače javnosti že dolgo poznali, toda kaj, ko so jo bili tako pozno pripravljeno sprejeti. Pa še potem so se je lotili po svoje: s pretkanimi potezami skušajo zamenjati vzroke s posledicami ter nam na teh temeljih ponuditi roko, da skupaj poiščemo izhod iz slepe ulice. Pri tem pa nalašč prikrivajo dejstvo, da so nas prav oni s svojim skrajno neprimernim, pragmatičnim in avanturističnim poigravanjem z zunanjo politiko tja tudi pripeljali. Ponudba o kateri zdaj govori Janez Drnovšek, bi bila takrat ko je položaj zunanjega ministra zasedel Zoran Thaler, še sprejemljiva. Zdaj pa jo - tako kot je - lahko presojamo kot poskus, da bi s svojih ramen odvrigel težko breme zavožene zunanje politike, ga porazdelil med parlamentarne stranke ter tako pridobil čas, v katerem bi si skušal povrniti naklonjenost domače javnosti. Da gre pri vsem le za "kupovanje časa" in ne za iskreno ponudbo politika, ki mu je skrb za narodovo korist stalnica v političnem delovanju, lahko opazimo tudi v vladnih dejanjih. Če bi bil Drnovšek resnično pripravljen prisluhniti tudi drugim in neurejeno

stanje na področju zunanje politike urediti, bi v času ko sam tako gostobesedno ponuja vseslovensko razpravo o oblikovanju skupnih pogajalskih izhodišč, ki naj bi bila končni izdelek za Slovenijo še sprejemljivega kompromisa, mednarodno dejavnost svoje vlade močno omejil. Nesprejemljivo je namreč, da se pogajanja o italijanskih zahtevah nadaljujejo (vemo pa, da je tu jabolko spora v slovenski javnosti), po nekaterih informacijah pa je vlada že pripravljena zahtevam naše zahodne sosede tudi v celoti ugoditi. Prav to pa je tisto, kar v vsej zadevi najbolj preseneča, saj to odločno nasprotujejo izraženi Drnovškovi pripravljenosti za oblikovanje skupnih slovenskih pogajalskih izhodišč.

Grofov in novih fevdalcev Slovenci seveda ne potrebujemo. Ampak tudi dežurnih ideologov komunizma nismo ravno željni. Zlasti takšnih, v katerih glavah je denacionalizacija travmatičen poraz njihove petdesetletne vladavine. Naj sedijo doma, vlečejo lepe penzije in pišejo svoje lažne spomine.

DOBER DAN, SLOVENIJA

(Stranke pomladi v Cankarjevem domu ob počastitvi pete obletnice plebiscita)

"Dober dan, na dan, ko je bila pred petimi leti razglašena volja slovenskega naroda. Danes praznujemo god Slovenije." S temi besedami je Jože Snoj pozdravil zbrane v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma, ki so se spomnili odločitve Slovenec pred petimi leti, da Slovenija

stopi na samostojno pot. "V naši hiši se vsi sporazumevamo v slovensščini, v njej se razmahnejo naše posebne lastnosti, je samo nam lastni pečat." Dvorana s približno 1.500 sedeži je bila premajhna za vse, saj je zunaj ostalo kar 800 ljudi.

Janez Janša, Lojze Peterle in Marjan Podobnik, prvaki strank slovenske pomladi, so v svojih govorih poudarili pomen dogodkov pred petimi leti in hkrati nujnost konsenza pri odločitvah, pomembnih za prihodnost slovenskega naroda.

Janez Janša: "Predlog za samostojno Slovenijo se je rodil v Poljčah 10. novembra 1990. Zdaj se zgodovina skuša ponarediti. Takšni poskusi so nas vedno znova vračali nazaj. Tokrat tega ne smemo dovoliti. Naj današnja prireditelvi pomagajo k trdni koaliciji strank slovenske pomladi."

Lojze Peterle: "Ne morem govoriti ne v smeri, ki je pogodu levici, ne v smeri, ki je pogodu desnici. Govorim le v smeri, v kateri vidim luč. Pred nami je ena sama prihodnost - bivati po slovensko. To je naša naloga, veselje in bolečina, je izraz našega dostojanstva."

Marjan Podobnik: "Slovenci smo na plebiscitu vsemu svetu dokazali, da smo politično zrela nacija, ki hoče sama nositi odgovornost za svoj položaj. Verjamem, da bomo zmogli sinovi partizanov, domobrancev, mobilizirancev, izgnancev in drugih iskreno, drug ob drugem, v sožitju graditi skupen dom neodvisne, demokratične, gospodarsko, socialno in duhovno bogate Slovenije."

M. S. - SLOVENEK
Ljubljana

anglija

Božični in novoletni prazniki so za nami. Udeležba pri slovenskih božičnih mašah je bila tokrat zaradi bolezni in starosti rojakov ter neugodnih vremenskih razmer zlasti v Bedfordu in Rochdaleu bolj slaba, vendar še kar zadovoljiva. V Rochdaleu nas je vse prijetno presenetila navzočnost kar dveh duhovnikov in ministrantov pri daritvenem oltarju. Z g. župnikom je somaševal g. Peter Kravos, ki je prišel na božične počitnice z nadaljevalnega študijskega izpopolnjevanja v kanadskem glavnem mestu Ottawa. Ministranta Marko in Luka Petrovič, nečaka duhovnikov Nika-Kolja in Klemena Štolcerja, pa že tako rada in redno pomagata pri slovenskih mašah v Keighlyju in Rochdaleu. Prav tako smo bili pri slovenski božični maši veseli velikega števila otrok, vnukov našega organista prof. Iliča. Kljub že precej okrnjenemu pevskemu zboru so požrtvovalni pevci lepo in z velikim občutkom peli slovenske božične pesmi. Tako je naša božična maša v Rochdaleu potekala lepo, slovesno in doživeto, kot se za tako velik praznik spodobi.

Omeniti moramo še en dogodek, ki je potekal v Našem domu v Londonu tik pred božičnimi prazniki. V soboto, 16. decembra, je odbor za pomoč slovenskim dekletom varuškam ("au-pair"), ki ga sestavlja skupina požrtvovalnih londonskih Slovenk, priredil v domu ob božičnem kosilu družabno srečanje. Da bi to srečanje dobilo čim bolj domač značaj, so kosilu sledile še razne domače kulinarične dobrote, ki so jih pripravile dobre gospe iz omenjenega odbora za pomoč. Sladokusca je po-

seбно navdušila potica, ki jo je spekel in za to priložnost daroval naš londonski rojak Ivan Dežman.

Srečanja se je udeležilo veliko število naših deklet, ki so varuške po angleških družinah. Še posebno so bila dekleta in gospe prirediteljice vesele navzočnosti slovenskega veleposlanika g. Matjaža Šinkovca in drugih predstavnikov z našega veleposlaništva.

Sestra Agnes in gospe Doroteja, Breda, Liza, Alice, Alenka in Mauricia, ki so pri omenjenem odboru, so vložile veliko truda in časa za uspeh srečanja. Sodeč po veselem razpoloženju, ki se je razvilo na srečanju, ta trud ni bil zaman. Izkazalo se je tudi, da so prostori Našega doma za srečanja takšnih razsežnosti, kot je bilo to, resnično pretesni.

Slovo od starega in vstop v novo Gospodovo leto 1996 smo v Našem domu obhajali v družbi vedno veselo razpoloženih prof. dr. Draga Ocvirka in slovenskega jezuitskega bogoslovca Frančka Bertolinija (Miškota), ki je zdaj že v drugem letniku magisterija v Glasgowu na Škotskem. Na zadnji večer leta smo se s sv. mašo zahvalili za vse prejete milosti in dobrote v preteklem letu. Na novo leto pa smo se Bogu in Mariji prav tako z lepim bogoslužjem priporočili za božje varstvo v letu, ki smo ga začeli.

Za vse, ki živite v okolici Glasgowa ali potujete na Škotsko, bo morda zanimivo, da so v Glasgowu (na Argyle Street) blizu Kelvin-grove Art Gallery odprli slovensko restavracijo "Miška". Če se vam toži po domači hrani in domačem ozračju, ne odlašajte in obiščite restavracijo, ki vas bo sprejela s slovenskim pozdravom "Dobrodošli" ter z okusno domačo hrano in pijačo.

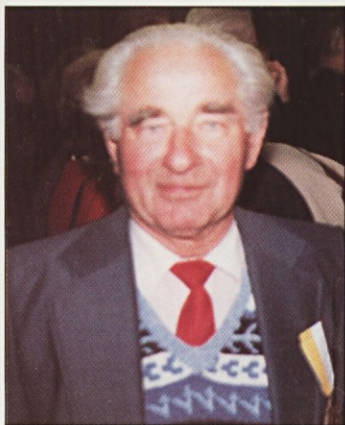
ŽPS

Oto Gluk - sedemdesetletnik

Decembra je Oto Gluk v krogu svoje številne družine in prijateljev praznoval sedemdeseti rojstni dan.

Rodil se je 6. decembra v Podkumu na Dolenjskem. Starši so mu umrli, ko je bil še otrok, zato je odraščal pri materini teti in stricu. Ko so ta del Slovenije v drugi svetovni vojni zasedli Nemci, je bil Oto kaj kmalu odpeljan na prisilno delo v Nemčijo, kjer je ostal do konca vojne. Ko se je vrnil domov, se je zaradi nestrinjanja s komunizmom pridružil neki antikomunistični enoti. Bil je zajet na avstrijski meji in poslan v ječo v Gradec. Ko je bil po šestih mesecih iz zapora odpuščen, si je poiskal delo in še nekaj časa ostal v Avstriji.

Leta 1948 je prispel na Britanski otok in dobil delo v rudniku v Južnem Walesu. Pozneje se mu je uspelo zaposliti v Angliji, v tovarni blizu Bristola. Tam je srečal Sylvijo, svojo bodočo ženo. Poročila sta se leta 1958 in v zakonu se jima je rodilo kar pet krasnih otrok: Angela, Marija, Martin, Mihael in Andrej. Danes so že vsi odrasli, vsak pri svojem kruhu ter v različnih poklicih. Najstarejša hčerka Angelca je že poročena in mati

G. Oto Gluk - sedemdesetletnik

dveh otrok. Tako je naš Oto zdaj že dedek ali stari oče.

Oto Gluk je ostal ves čas zvest veri in narodu, zato tudi zaveden Slovenec. Cerkev je tako ljubil, da mu je vsa družina sledila pri delu v domačem župnijskem občestvu, zlasti pri pomoči duhovniku župnije, kjer so Glukovi otroci odrasčali in kjer je družina živela celih 33 let. Za tako požrtvovalno delo v župnijski skupnosti je Oto prejel papeževo odlikovanje "Pro Ecclesia et Pontifice". Je eden redkih Slovencev v V. Britaniji s takim odličjem. Otovo delo za Cerkev pa ni omejeno le na krajevno župnijo, ampak je bil kot zaveden Slovenec ves čas tudi dobrotnik slovenske župnije v Londonu in slovenskih misijonov po svetu.

Z ženo Sylvijo živita v pokoju v kraju Poole, kjer sta blizu svoje hčerke in njenih vnukov.

Dragi Oto, Slovenci na Otoku Ti ključemo še na mnoga leta, polna zdravja in zadovoljstva!

dr. Jože Jančar

P. S. Tudi slovenska katoliška misija v Londonu se pridružuje čestitkam in se slavljencu zahvaljuje za vso velikodušno pomoč župniji.

Naj ga vedno in povsod spremlja božji blagoslov za zdravje, srečo in zadovoljstvo v krogu svoje družine in župnijske skupnosti.

ŽPS

avstrija

DUNAJ

V adventnem času smo se ob četrtkih zvečer zbirali v Slovenskem pastoralnem centru k molitvenim srečanjem. Enemu takemu srečanju je prisostvoval mariborski pomožni škof dr. Jože Smej in ga duhovno obogatil s premišljevanjem iz evangelijev in odlomki iz psalmov. To srečanje je bilo že nekakšen uvod v duhovno obnovo, ki smo jo imeli v soboto, 16. decembra, in jo je vodil gospod škof Smej. Veseli smo bili razmeroma dobre udeležbe vernih Slovencev. Z zanimanjem smo poslušali nagovor gospoda Smeja, nato pa si pri sveti spovedi pripravili duše na Gospodov prihod.

Duhovna obnova se je nadaljevala še naslednji dan, v nedeljo, pri slovesni sveti maši, ki jo je prav tako daroval gospod škof. V pridigi nam je natosil polno lepih in spodbudnih misli.

Po maši smo, kot je to običaj, odšli v našo dvorano, kjer smo lahko pokramljali z gospodom škofom.

Naš dušni pastir g. Toni Štekl se je kot nacionalni direktor vseh tuje govorečih verskih skupnosti v Avstriji udeležil dveh mednarodnih simpozijev.

Prvi je bil v Dubrovniku od 23. do 25. 11. 1995. Tam je zasedal Consilium conferentiarum episcoporum Europae - Svet evropskih škofovskih konferenc - ki je razpravljal predvsem o nasilju in migraciji (1. vzroki nasilja, 2. naloga Cerkve). Gospod Štekl je Avstrijo zastopal skupaj s salzburškim nadškofom dr. G. Edererjem.

Drugi simpozij pa je bil v Bruslju pod pokroviteljstvom mednarodne katoliške misije za vprašanja tujcev. To je bila že 54. konferenca te komisije, in sicer od 4. do 8. decembra na temo "Etična izzivanja evropskega združenja razvoja in migracije". Na tem simpoziju je g. Štekl sam zastopal Avstrijo.

Božič smo žal letos obhajali malo drugače. Polnočnica je bila sicer kakor vsako leto ob polnoči - tokrat s patrom Ivanom Tomažičem, ker je naš župnik zbolel. Zato tudi za božič in za praznik sv. Štefana ni bilo sv. maše oziroma smo se morali zadovoljiti z bogoslužjem božje besede.

Za staro leto se nas je nekaj Slovencev zbralo zvečer v cerkvi, kjer smo se pred Najsvetejšim zahvalili za vse prejete milosti in dobrote preteklega leta. Letos nismo silvestrovali v naši dvorani, saj je večina Slovencev odšla za praznike v domovino.

Prof. dr. Drago Ocvirk in bogoslovec Franček Bertolini v veselem razpoloženju ob novem letu v Našem domu v Londonu

Darja Belak

(Anglija) Mladi Oto Gluk (pred 30 leti) s svojima hčerkama

PLIBERK

*Umr! je mož! Ne, ni umrl!
Oči le časne je zaprl,
da se po trudu in po boju
oddahne v blaženem pokoju.
Ne, ni umrl! Še duh njegov živi med
nami,
na delo nas budi in dramil
(Simon Gregorčič)*

Dobri Bog je odpoklical svojega zvestega služabnika duhovnika v raj luči in večnih radosti.

Duhovni svetnik Vinko Zaletel, upokojeni župnik v Vogrčah, je v torek, 12. decembra 1995, v domu šolskih sester v Pliberku končal svoje potovanje in se preselil v raj, po katerem je tako globoko hrepenel.

Rodil se je 20. julija 1912 v Št. Vidu nad Ljubljano, kjer je maturiral na tamkajšnji škofijski gimnaziji. V duhovnika je bil posvečen 5. junija 1936 v Ljubljani.

Najprej je deloval kot kaplan v Tržiču, nato v Trnovem v Ljubljani. Od leta 1945 je bil na Koroškem narodni delegat za begunce in

hkrati dušni pastir v Škocijanu in Šmihelu, nato v Št. Jakobu in v Celovcu; nekaj časa tudi na Golšovem, v Št. Janžu in v Šmiklavžu.

Od leta 1957 do leta 1994 je vodil župnijo Vogrče, vmes pa še nekaj časa soupravljal župnijo Žvabek.

Poleg dušnega pastirstva je bil pokojni župnik velik kulturnik; režiser in predavatelj, avtor treh potopisnih knjig o svojih obiskih misijonarjev in rojakov po svetu. Za slovenski radio in druga občila je pripravil mnogo prispevkov.

Poznali in cenili smo ga kot tihega in velikega dobrotnika Mohorjeve, tinjskega doma in misijonov. Evangelij je oznanjal z živahno besedo, še bolj pa s svojim življenjem.

Svoja zadnja leta je preživel v mraku in temi svojih ugaslih oči. A tudi to hudo preizkušnjo je sprejel voljno in vdan v Božjo voljo.

V senci svoje osebne kalvarije je dozoreval kot vstajensko seme za večno življenje v Njem, kateremu je služil z veseljem in nedeljenim srcem.

Pokojni župnik je ležal na mrtvaškem odru v farni cerkvi v Vogrčah, kjer je bila v četrtek, 14. decembra, ob 14. uri pogrebna slovesnost.

Ob 12.30 je bila v župnišču v Vogrčah žalna seja, na katero so bili povabljeni Mohorjeva, Krščanska kulturna zveza in Katoliška prosveta.

Po želji pokojnega župnika so namesto vencev darovali za misijone, za Katoliški dom prosvete v Tinjah ali za druge dobre namene.

Vogrče, 12. decembra 1995

V krščanskem upanju na svidenje pri Bogu

*Sorodniki, župljani iz Vogrč,
gospodinja Julijana David,
duhovniki dekanije Pliberk in vse
Sodalitete,
šolske sestre iz Pliberka*

PREDARLSKA

Planinsko društvo na Predarlskem je kljub slabemu vremenu opravilo letos kar nekaj lepih tur.

Avgusta so se dobili planinci v Hočah in se odpeljali proti Radmirju. Tam so si ogledali župnijski muzej in se nato odpeljali do kočice na Loki pod Raduho, kjer so prenočili.

Drugi dan so se podali na vrh Raduhe - 2.062 m. Nazaj grede so si ogledali snežno jaso, šli do slapa Rinke in od tam do kočice Klemenčne jame pod Ojstrico, na katero so drugi dan stopili v prekrasnem vremenu in dobrem razpoloženju.

Ko so se dopustni dnevi končali, so se ljudje vrnili na delovna mesta na Predarlsko. Šele v pozni jeseni so se zopet lahko povzpeli na nekaj hribov, in to na Hobe Kreschen na Predarlskem - 2.003 m in

(Spittal) Pokojna sestra Bertina Habjan

na Schwarz hor v švicarskih Alpah - 3.147 m.

Naklonjeni so jim bili čudoviti dnevi.

Da je tako lepa narava, se vidi po ljudeh, saj jih toliko izvablja v to nebeško lepoto.

14. oktobra je planinsko društvo priredilo keglanje. Udeležilo se ga je kar precej članov, saj je trajalo od 6. pa do 11. ure zvečer. Pokale so odnesli najboljši kegljavnici; pri ženskah 1. mesto Milka Majninger, 2. Marija Kmetec, 3. Gizela Horvat.

Moški: 1. Janez Vengust, 2. Ivan Godec, 3. Jože Horvat.

Pri mladini pa: 1. Kristjan Majninger, 2. Klavdija Horvat, in 3. Lidija Ternar.

Martinovanje, našo tradicionalno veselico, smo imeli teden po sv. Martinu. Z lepo glasbo nas je zabavalo 5 mladih fantov iz Slovenskih goric na Štajarskem. Pripravili smo bogato tombolo z lepimi dobitki; prva nagrada je bilo kolo, zadel ga je Srečko iz Dornbirna.

Pred prireditvijo smo imeli sv. mašo, ki so jo oblikovali ti mladi fantje s svojimi pesmimi. Vsi verniki

so bili z njimi zelo zadovoljni, saj se kaj takega le redko sliši in doživlja.

Planinsko društvo vabi člane in nečlane oziroma vse Slovence na Predarlskem in onkraj meja, da bi se pohodov v hribe še bolj udeleževali. Le tam se človek lahko sprosti in vsaj malo pozabi na "stres" med tednom.

Planinsko društvo iz Predarlskega

SPITTAL OB DRAVI

Leto 1995 je bilo za našo skupnost posebna obletnica.

V tem čisto nemškem kraju se je obdržala slovenska skupnost zaradi taborišča, ki je pred pol stoletja dalo streho 6.000 beguncem, večinoma Slovencem.

"Leseno" mesto je bilo naselje zase. Imelo je svojo upravo, policijo, gasilce, pošto, zdravniško oskrbo, skupno kuhinjo, različne obrtniške delavnice in lastno kapelo, ki so jo begunci sami predelali iz nekdanje garaže.

Izobrazba pa je bila z osnovno šolo, gimnazijo, obrtno, gospodinjstvo in kmetijsko šolo ter raznimi tečajji jezikov in praktičnih roko-

(Spittal) Pokojni Rudolf Ornik delstev popolna.

V veliki dvorani so poleg domačih iger - Luč z gora, Voda ali v Ljubljano jo dajmo - naštudirali tudi dela svetovne literature, med drugim Slehernika in Namišljenega bolnika.

Večina beguncev se je v letih 1947-55 preselila v čezmorske države, nekaj tudi v zahodno Evropo.

Ducat prvih pa z družinami še danes živi tu. In prav zaradi njih se je v poznejših letih nastanilo v tem okolju še nekaj njihovih sorodnikov in znancev.

Na dan pred praznikom vseh svetih smo položili k večnemu počitku enega od prvih, **g. Rudolfa Ornika**, rojenega v župniji sv. Jurij v Slovenskih goricah. Prva leta je bil taboriščni policist; brez plače kot vsi drugi. Takoj ko je bila mogoča zaposlitev zunaj taborišča, si je poiskal delo najprej v gozdu in pozneje pri stavbenem podjetju. Poleg službe je z družino zidal lasten dom; vsak si je želel čim prej iz barak.

Skoraj 20 let je užival zasluženi pokoj, vendar ni miroval. Kot navdušen pevec že od mladih let je

Prof. Drago Ocvirk, F. Bertolini in župnik Cikanek pri pripravljavanju prazničnih jedi v kuhinji Našega doma

prepeval tudi v begunstvu. Zanjih 20 let pa kot pevovodja skrbel za cerkveno petje naše oltarne skupnosti do tik pred smrtjo v 81. letu starosti.

Z ženo **Matildo** sta srečno preživela 56 let zakonskega življenja.

V zgodnjih jutranjih urah na praznik Brezmadežne pa je v Gradcu po kratki boleznii umrla v 75-letna usmiljenka **s. Bertina**. Kot **Tončka Habjan** je leta 1947 odšla iz taborišča. Že prvo begunsko leto se je udeležila tečaja za bolniške strežnike. V Gradcu pa se je usposobila kot inštrumentarka in bila potem vsa leta v operacijski sobi, največ pri ponesrečencih. Dokler so bile v beljaški deželni bolnišnici še usmiljenke, je bila kar blizu nas, od leta 1960 pa se je razdajala bolnikom v Wolfsbergu v Labodski dolini. Vsako leto je prišla za nekaj dni k bratu, ta si je v Spittalau ustanovil nov dom in družino, na dopust in na grob staršev, ki počivajo na tukajšnjem pokopališču. Po vojni so se preživeli člani Sušnikove družine iz Breznice pri Škofji Loki - 4 brate je vzela vojna - srečali v taborišču, od koder so se potem razkropili po svetu. Njihovi zemeljski ostanki bodo počivali od Rusije do Amerike.

Pokojna sestra je bila 12. decembra položena k večnemu počitku na samostansko pokopališče Dult pri Gradcu.

Sorodnikom obeh naše sožalje!

Edini krst v naši kapeli je bil 8. oktobra, pri katerem je bila prerojena s krstno vodo **Sabina Sušnik**.

Majda Starman

NAŠA LUČ

belgija

LIMBURG - LIEGE

Miklavževanje

Naš dom je v Genku z miklavževanjem razveselil staro in mlado. Naj betlehemsko Dete varuje našo mladino in jo oblikovano s pomočjo staršev, Cerkve in šole vodi v leto 2000. Vsi se moramo zavdati, da samo iz čevapčičev in polke ne rastejo ozaveščeni kristjani in Slovenci. Imeti moramo pogum, da se kot kristjani in Slovenci ob praznikih in novem letu resno vprašamo: KJE SMO? Kaj je doslej bilo pomankljivega ter kaj in kako mora biti boljše. Vsekakor iskrena zahvala vsem, ki se trudijo za oblikovanje naše mladine.

Božičnica

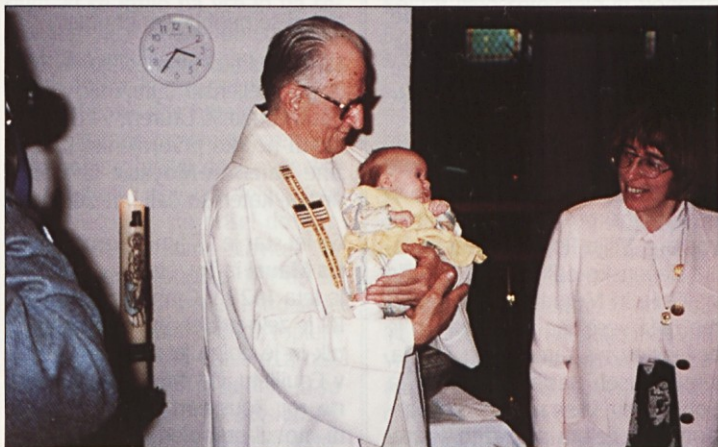
"Slomšek" se je v Eisdenu z božičnico pripravil na praznike Gospodovega rojstva. Z božično pesmijo in duhovnim branjem je skušal pričarati pravo božično razpoloženje, ki naj bi seglo v življenje

naših družin in jih navdušilo za preno. Ob branju smo si sprašali vest, kako je z našo molitvijo v družini, z vzgojo in oblikovanjem otrok? Postali smo površni. Podrejamo se manj zahtevnemu delu okolice. Kristus in njegov evangelij mnogim pomeni čedalje manj! Tako se često ponavlja zgodba prve svete noči: "Med svoje je prišel, a njegovi ga niso sprejeli..."

Vemo, hvala Bogu, da ta očitek za mnoge ne velja. Še vedno je med nami veliko dobrega in lepega. Leto, ki ga začenjamo, nas zaradi zgodovinske pomembnosti vabi k splošni DUHOVNI obnovi. Na programu je obisk papeža Janeza Pavla II. in verjetno tudi beatifikacija škofa Martina Slomška. Pri teh enkratnih dogodkih moremo veljavno sodelovati samo kot prenovljeni in prebujeni ljudje.

Sveti večer

Na sveti večer je v Hovezavelu pri tradicionalni službi božji prvič prepeval mešani zbor "Naš dom" pod vodstvom gospe Lojzke Novak. Pridno so vadili in lepo zapeli. Navzoči so jim ob koncu živo zaploskali. Upamo in želimo, da bi tudi na tem območju na poti v leto 2000 doživeli novo pomlad. Novo leto kliče po resni OBNOVI.

Ob krstu male Selme Žele je nastala tudi tale fotografija

Naj resnični kristjani stopijo na plan!

Sveti dan

V božičnem jutru je v Eisdenu kot običajno prepeval "Slomšek", ki prepeva že desetletja. Njegov prvi pevovodja je bil legendarni Štefan Rogelj, pred 33 leti pa ga je nasledil sin Vili, ki za vsako pevsko vajo, kot smo že povedali, napravi čez 250 km. Imam polstoletno izkušnjo in bi mogel o slovenski kulturi na tujem marsikaj povedati. "Slomšek" je skozi desetletja zvesto opravljal svoje kulturno poslanstvo, a je domovina dosledno molčala o njegovem delu. Zakaj? Krivo je bilo ENOUMJE, ki je želelo gojiti kulturo brez vere. Vendar je to skoraj nemogoče. Kultura in vera sta DVOJČKA, ki spadata skupaj. Uspevata v korist človeka in družbe le v povezavi. Tako so redovniki že pred tisočletjem krčili džungle in širili življenjski prostor. Naš rojak oče Pedro na Madagaskarju zbira otroke, ki so na smetiščih iskali hrano in jim gradi človeka vredna naselja. Ko evangelij spreminja oblike zemlje, rodi kulturo. Kultura oblikuje človeka in blaži okolje. Tako je tudi s slovensko kulturo v tujini, ki je naš najboljši ambasador.

O tem je naš tisk okrog božiča precej govoril. To so lepe besede, a tisti, ki te lepe besede postavljajo v življenje, so precej osamljeni. Domovina je daleč in enoumja še ni konec.

Le Cerkev nam je blizu. In Cerkev je videla "Slomškove" napore in dolgotrajno požrtvovalnost pevovodja g. Vilija Roglja in mu podelila slovensko odlikovanje, odličje sv. Cirila in Metoda. Vsi se veselimo tega veselega dogodka. To je počastitev ne samo Vilija Roglja, temveč vseh naših udarnikov za dobro stvar, vseh tistih, ki pred zastojnim delom ne bežijo. Hkrati je to počastitev tudi rajnega Šte-

Člani planinskega društva iz Predarlske smo se poleti podali na vrh Raduhe.

fana Roglja, rudarja, ki je Vilija s svojim ZGLEDOM oblikoval.

Ko bosta čas in varnost ceste dopuščala, se bodo g. Vili in spremstvo zapodili proti Ljubljani in iz rok slovenskega metropolita in nadškofa dr. Alojzija Šuštarja prejela omenjeni dokument.

G. Viliju Roglju in skupnosti iskreno čestitamo za lepo priznanje, Cerkvi na Slovenskem pa se toplo zahvaljujemo za njeno pozornost.

CHARLEROI-MOINS-BRUXELLES

Nekaj še neobjavljenih novic

Lani na binkošno nedeljo, 4. junija, je izseljenski duhovnik v župnijski cerkvi St. Laurent v Couilletu **krstil** hčerko prvorojenko iz družine **Janssen-Moyaux** iz Marcinellea, kateri so dali ime **Alison**.

66 let star je 17. junija **umrl g. Boris Mauri** iz Trazegniesa. Rodil se je leta 1928 v Grahovem ob Bači. Bil je zelo priden in vesten mehanik in je dolga leta delal v garaži v Couilletu. Od smrti žene **Evelyne**, roj. Rousseau, leta 1992 ni in ni mogel preboleti te izgube. Naj počiva v miru!

Izseljenski duhovnik je v kapeli Karmela v Boussuju v soboto, 1. julija lani, **krstil** dvoje otrok dveh bratov **Burnick** iz Thulina: **Alana**, sina Jimmyja in Magali, roj. No(l), in **Margaux**, hčerko Yvana in Silvie, roj. Los.

V župnijski cerkvi Saint-Saturin v Waimesu, Malmedy, je v nedeljo, 8. oktobra lani, bil **krst hčerke Selme**, prvorojenke v družini **Žele-Genet**.

Vsi rojaki in rojakinje toplo vabljeni, da se udeležujete vseh svetih maš v slovenskem jeziku, ki jih še imamo na raznih krajih zahodne Belgije. Kmalu, leta 1998, bomo praznovali lep jubilej: 50 let slovenske katoliške misije v zahodni Belgiji s središčem v Charleroiju!

francija

Dan novega leta je že za nami, ko vam pišem. Življenje v Franciji je bilo v decembru zelo razgibano zaradi stavk, a istočasno zelo žalostno, ker nismo imeli stikov po

Naslednji dan smo zavzeli še vrh Ojstrice in se naučili lepote naših gor.

pošti. Najhuje je, da še zdaj nismo dobili številke, ki je izšla v novembru. Mnogo ljudi se je jezilo po telefonu, kje je in zakaj Naše luči ni. Nobeden pa ne pomisli, da je bila ves ta čas stavka in da Naša luč leži nekje na dnu vseh pošarskih vreč, in jo bomo enkrat le dobili. Treba je imeti vsaj nekoliko potrpljenja in vse bo v redu. Nekaj mi pri vsem tem ni všeč, da ste nam mnogi zagrozili, da boste odpovedali naročnino Naše luči, ker ne prihaja več redno, kar je tiskana v Sloveniji. Ali pa pravite, da nima več odločnih, jasnih člankov glede političnega življenja v Sloveniji. Morda je res nekaj resnice v tem, ampak uredništvo se trudi, da bi revija odgovarjala našim potrebam med izseljenci po svetu in nas obveščala, kaj se dogaja doma in po svetu. Vsak je lepo povabljen, da bi pomagal pri urejanju in pisanju člankov v Našo luč, a je treba biti jasen in stvaren v pozitivni kritiki. Najlepše je neprestano kritizirati, stavkati, biti v senci nevidne in ne napisane besede in vse je dobro. Pogum velja! Naj se vsak dobro zaveda, da je vsaka napisana beseda last tistega, ki jo je napisal, da bi drugi bili bolj obveščeni. Vsi ljudje dobre volje ste povabljeni, da napišete kaj dobrega ali pa kritično obdela-

te stvari za Našo luč, ki vas tarejo kot izseljenske ljudi.

Med obiskovanjem po srednjevzhodni Franciji med našimi ljudmi sem ugotavljal, da se naše občestvo stara in da so ljudje čedalje bolj utrujeni od dela, skrbi in življenja. Mnogo težav sem imel, da sem se prebijal med zastoji na cestah in pravočasno prišel do ljudi, ki sem jim prej sporočil po telefonu, kdaj pridem. Za 120 km sem enkrat porabil 9 ur in pol. To je čas, ki je zapravljen in mnogo denarja se vrže v zrak, ker avto porabi mnogo goriva. V takih trenutkih človek sliši mnogo stvari od ljudi, ki se jezijo na vse in na sebe. Sam si v takih primerih večkrat pravim: Hvala Bogu, da sem veren in da imam rad rožni venec, saj tako čas hitreje mine in človek ostane notranje miren. Ko sem končno prišel do Slovencev, so mi ljudje povsod dejali: "Ste imeli srečo, da ste prišel do nas, ker je povsod sama stavka!" To me je notranje motilo, kot da že vsega tega ne bi vedel. Hitro se je v meni nekaj umirilo in ob topllem čaju smo kramljali o vsem, a največ o Bogu, Cerkvi in ljudeh, ki so jih poznali in sem jih obiskal ter jim prinesel sveže novice o njihovem zdravju, kaj mislijo in kaj so.

Ob teh kramljanjih človek vse pozabi in srce je srečno, ker je bil stik med nami globok in lep. Duhovnik našim ljudem še vedno veliko pomeni. Hvala Bogu, da je tako.

LYON

V nedeljo, 10. decembra, je bila sveta maša v Lyonu, kjer smo se zbrali in molili skupaj za božji prihod med nas. Čeprav smo bili še v adventnem času, so naša srca že poletela v Betlehem na sam sveti večer. Sveta maša je bila lepa, čeprav nas je bilo pri obredu zelo malo. Prav lepo se moram zahvaliti družini Humar in Horvat, ki prideta vsakokrat, kadar imamo sveto mašo v tem delu Francije. Mnogih, ki bi lahko prišli k sv. maši, pa ni, ker pač mislijo, da vse to ne prinese uspeha. Po blagoslovu smo se dobili za nekaj časa in modrovali o vseh težavah, ki nas mučijo. Nekdo mi je rekel: "Škoda, da se ljudje tako oddaljujejo od Cerkve in slovenskega naroda. Svoboda neodvisne Slovenije jim ne pomeni veliko, a radi gredo domov, da se pokažejo, da so Slovenci. Tu v tujini pa težko prenašajo in se ne priznavajo, da pripadajo Sloveniji. Kakšna škoda!"

Zvečer sem prišel k slovenskim sestram v Morastel, kjer me vsakokrat lepo sprejmejo in pogostijo po slovenski navadi. Dolgo smo se pogovarjali o delu, o Cerkvi, o duhovniških in redovniških poklicih. Vsi se strinjamo, da bo v prihodnje zelo težko v Franciji, ker bo zelo malo poklicev. Vse nas preseneča, da kjer so laiki v vodstvu, tam je veliki padec nedeljnikov in sploh sveti zakramenti niso več v praksi. V takem vrelem kotlu se pojavljajo sekte, ki so čedalje številčnejše in čedalje bolj vplivajo na ljudi, ki nimajo več zaupanja v Cerkev. Tudi Slovenci v Franciji so izpostavljeni tej propagandi in mnogo jih vstopa v sekte, ne da bi vedeli, kam so se podali in

zakaj. Šli so tja, kjer jim najbolj ugaja za njihovo vest in čustvo. Dobro pa čutijo, da tam ni notranjega miru. Pri sestrah v Morastelu človek zve mnogo stvari, ki se dogajajo pri njih in v okolici. Poznajo veliko slovenskih družin in marsikaj mi svetujejo, kako je treba delati, da bi ljudje bolje razumeli naše poslanstvo. Drugi dan sem šel obiskat družino Ivanec. V tej hiši smo slovenski duhovniki vedno lepo sprejeti, lahko bi rekeli, da je Lojze duša med Slovenci v več departmajih, saj pozna vse ljudi, ki imajo še stik z nami. Nato sem se vrnil v Pariz, kjer sem po poti dobro čutil francosko stavko, ki se vleče brez konca in kraja do konca starega leta.

MERICOURT

Za božične dneve sem šel na sever Francije, kjer smo skupaj praznovali sveti večer z ljudmi iz treh departmajev. Zvečer pred polnočnico nam je družina Gašparič s tremi otroki in družina Razložnik ter ljudje, ki so v hiši, pripravili bogato obloženo mizo in smo pod vodstvom g. Jeana iz Pariza vese-

Gospa Doroteja Oblak, socialna delavka v Slovenskem domu v Stuttgartu, je prejela posebno odlikovanje "Karitasov Srebrni križ."

Tudi Slovenci v Augsburgu se radi skupaj poveseimo.

lo praznovali čas pred polnočnico. Gospa Gašparičeva je prinesla mnogo dobrot, tako da smo ob veselju in petju pričakali polnočnico. Med večerjo smo se pogovarjali o mnogih stvareh, ki so zanimale vse navzoče. Ob polnoči smo se s božično pesmijo pripravili na slovensko božično polnočnico. V polni kapeli smo peli in darovali sveto mašo v zahvalo Bogu, da nam je dal tako lep večer. Na koncu svete maše smo zapeli: "Sveta noč, blažena noč." Mnogo vernikov mi je po sveti maši dejalo: "Danes se počutimo kot pred leti doma v Sloveniji. Zdi se nam, da smo dobili spet svež zrak v naša zatohla srca. Bilo je res lepo! Jean nam je pripravil lepo liturgijo in bilo je nekaj enkratnega. Vsem navzočim in vsem, ki so pripravili jaslice in sodelovali pri liturgiji, se prav lepo zahvaljujem. Po bornem kosilu sva z g. Jeanom vozila proti Parizu, kjer smo imeli sveto mašo ob 17. uri.

PARIZ

Silvestrovanje

Čas po božiču je hitro mineval in že je bil pred vrati zadnji dan v letu, ko pariški Slovenci radi silvestrujejo. Po sveti maši smo se dobili v dvorani slovenskega doma pod vods-

tvom Društva Slovencev v Parizu. Ob lepi glasbi, ki jo je vodil g. Marjan Slavič s harmoniko, po bobnu je lepo nabijal g. Ivan Vičič, na kitaro je brenkal mladi fant, je bilo vse zelo prijetno in veselo. Predsednik Društva Slovencev v Parizu g. Janez Ložar je silvestrovanje krmari, kot je vedel in znal, da so se vsi ljudje dobro počutili in bili veseli. Marsikaterega je zasrbela noga in je zaplesal, da je bilo v zraku vetra in smeha. V kuhinji so bili g. Marijan Kurent, gospa Eva Sutlič, gospa Škrleja, g. Martin Golobic. Pri sprejemu v dvorano je vsakega z iskrenim nasmehom sprejela gospa Ložarjeva, pri mizi, kjer je bila blagajna, pa g. Jože Simc in gospa Tončka. Vsem tem ljudem in še mnogo drugim gre zahvala, da je bilo za vsakega pričakovanje novega leta prijetno in bogato. Točno ob polnoči se je luč v dvorani ugasnila in drug drugemu smo voščili srečno in veselo novo leto. V dvorani je bila velika gneča in ljudje so si v tistem trenutku zaželeli vse tisto, kar so želeli sebi. Še dolgo v noč smo bili skupaj, peli in bili veseli do jutranjih ur. Novo leto se je začelo, da bi bilo res veselo v vsem!

Romanje v Slovenijo

Ob obisku papeža Janeza Pavla II. v Slovenijo se nam ponuja lepa

priložnost, da bi šli Slovenci iz Francije v Slovenijo. S tem bi pokazali, da se zanimamo za domačo in vesoljno Cerkev. Čim več nas bo na srečanjih z njim, več bodo časniki govorili o Sloveniji po svetu. Ob tem velikem zgodovinskem dogodku za vse Slovence doma in po svetu pripravljamo iz Francije letalski prevoz za dneve od 17. do 19. maja 1996. Cena je sledeča, če nas bo 168, bo stalo 1.100 frankov, če pa nas bo manj, bo stalo mnogo več, okoli 1.400 frankov. Kdor namerava romati v teh dneh po Sloveniji in se srečati s slovensko Cerkvijo, naj se vpiše čim prej, da bomo vedeli, kako in kaj. Zadnji čas za vpis je mesec februar 1996. Slovenija nas čaka. Pojdimo na srečanja s papežem Janezom Pavlom II.; ta bodo v Ljubljani, Postojni in Mariboru, in pokažimo, da smo Slovenci.

BRUAY LA BOUISSIERE

Vsaka smrt nas spominja, da je naše življenje kratko, pravi bogoslužje Cerkev ob pogrebnem slovesu od svojih otrok. To čutimo tem bolj ob slovesu od človeka, kateremu je življenjsko nit pretrgala bolezen, in bi po naših računih še vedno lahko živel.

Tako lahko rečemo za pokojno **Marijo Kolenc**, katere telo smo položili k počitku 7. decembra 1995 v **Bruay la Bouissiereu** na severu Francije. Veliko ljudi je v mrzlem vremenu napolnilo ne ravno majhno cerkev sv. Martina pri pogrebni maši za pokojno. Ob krajevnem duhovniku je maševal slovenski, g. Martin Retelj, ki je vodil tudi pogrebni obred na pokopališču. Kakor smo vsi, ki smo se zbrali k slovesu v cerkvi in na pokopališču, pokazali spoštovanje in ljubezen do pokojne Marije, do njenega dela, tako za slovensko župnijsko skupnost na severu Francije kakor za občestvo v kraju, kjer je živela, ohranimo to tudi

(Stuttgart) Naša voščila za 50-letnico župnika in dekana g. Kloppinga v Oberstenfeldu sta izrekla tudi Kristjan in ga. Tilka Mencin.

v prihodnje. Spominjajmo se jo in molimo zanjo, molimo in darujmo dobra dela za vse, ki smo jih poznali, jih spoštovali in imeli radi. Njeno telo je bilo položeno v zemljo kot seme; verujemo, da bo zraslo v novo, večno življenje. Naj bo ta vera vsem njenim domačim, vsem, ki so jo poznali, v oporo, v tolažbo in pot, po kateri živi hodimo.

Vabilo

8. februarja ob 20. uri bo v Parizu Prešernov dan - slovenski kulturni praznik, ki nam ga bo pripravilo slovensko veleposlaništvo v Franciji pod vodstvom g. veleposlanika dr. Andreja Capudra.

Program:

Govor veleposlanika g. dr. Andreja Capudra.

Pel bo Ave iz Slovenije.

Na klavir bo igral g. Miran Devetak.

Recital - g. Pogačnik in ga. Maja Stromar

Po predstavi bo majhna zakuska!

Vsi lepo vabljeni, povabite še vaše prijatelje in znance.

Uredil Silvester Česnik

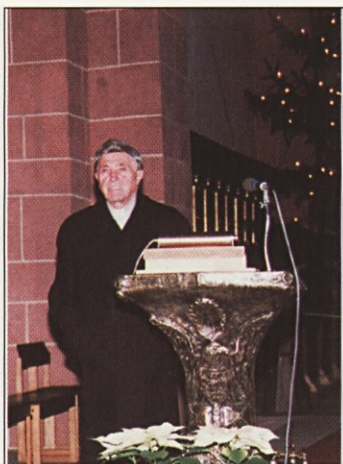

nemčija

FRANKFURT

Izboljšana podoba Naše luči

Z navdušenjem pozdravljamo pogumen korak urednika, da je posodobil oblikovno in vsebinsko podobo Naše luči. Moderna tehnika omogoča mnogo raznovrstnejše oblike in tudi njeno lažjo menjavo, kot je bilo to nekoč pri tisku s svinčnimi črkami. Tudi vsebinsko je Naša luč potrebovala osvežitev, saj se je pričakovanje bralcev Naše luči zaradi vsaj delne demokracije v Sloveniji spremenilo. Tisti, ki so v zadnjem času odpovedovali naročnino, se bodo po pravici lahko kesali. Naša luč je spet aktualna in zanimiva tudi v spremenjenih razmerah. Čestitamo vsem, ki so k temu pripomo-

Župnik Kraljič je uspešno okrevljal po težki nesreči.

gli, in jim želimo dovolj svežih idej in poguma ter da bi tudi bralci pokazali dovolj pripravljenosti za sodelovanje.

Srečanje ob jaslicah v Ilbenstadtu

Letos smo se že tretje leto zbrali ob jaslicah, ki jih z veliko vnemo in trudom naredi naš rojak dr. Vinco Kraljič, župnik na nemški župniji v Ilbenstadtu blizu Frankfurta. Kot kaže, bo to naše srečanje ob jaslicah postalo tradicionalno. Zlasti za vse tiste, ki čez božične praznike ostanejo v Nemčiji, je srečanje ob jaslicah, ki jih naredi slovenski rojak, doživetje, ki ga v nemških cerkvah ne morejo doživeti. Nemci v pokrajini Hessen, verjetno pa tudi drugod, pri jaslicah poudarjajo samo bistvo - Jezusovo rojstvo, kar je teološko pravilno, vendar za slovenskega človeka, navajenega romantičnosti lepe pokrajine okrog betlehemskega hlevčka, premalo. Pri jaslicah v Ilbenstadtu ne manjka niti žuboreč potoček niti visok hrib nad hlevčkom. Le jaslične figure so narejene po nemškem vzoru, oblečene v obleke iz blaga, naredila jih je namreč umetnica

domačinka. Jaslične figure so nekoliko tuje slovenskemu okusu, čeprav so zelo lepe, zlasti so lepe obleke. Zato bi odsvetoval rojakom v domovini, da bi se zgledovali po nemškem vzoru. Slovenci smo namreč navajeni na lesene ali keramične jaslične figure, ki so pobarvane tako, da ne potrebujejo dodatne obleke, saj figure, oblečene v obleke iz blaga, spominjajo Slovence na lutke.

Gospod Kraljič zna združiti oboje, zato so njegove jaslice všeč vsem, Nemcem in Slovencem. Tudi letos je večere in noči v tednih pred božičem prebil v cerkvi ob postavljanju jaslic, čeprav še ni popolnoma okrevljal po hudi nesreči, ki ga je doletela lani pred binkošti, ko se mu je v cerkvi podrl oder. Hotel je namreč po slovenskem vzoru spodbuditi ljudi k prostovoljnemu delu v cerkvi, da bi zmanjšali stroške za beljenje bazilike. Ko je k njemu na oder priplezal starejši faran, da bi pomagal, se je pomični oder zaradi napake v konstrukciji porušil in sta oba z velike višine padla na kamniti tlak. Gospod Kraljič je kot po čudežu ostal živ in kljub hudim poškodbam hrbtenice ni ohromel. Res očiten primer božje pomoči. Bog naj blagoslav-

lja njegovo delo in ga varuje še naprej.

Slovenska maša v Mainzu

Več kot leto dni smo zaradi obnovitvenih del v cerkvi sv. Antona imeli slovensko sv. mašo v kapeli v Uniklinik. Čeprav je lepa in tudi za slovenski okus prijazna, smo imeli domotožje po „naši“ cerkvi sv. Antona. Od obljubljenih šestih mesecev je prenova cerkve trajala kar petnajst mesecev. Ker se je obljubljeni rok, ko se bomo spet lahko vrnili v cerkev, ki je v dolgih letih postala „naša“, stalno odmikal, smo nekateri posumili, da se lastnik cerkve, Inštitut za cerkveno glasbo, hoče znebiti tujcev. Nekateri pa so sumili kar slovenskega župnika, češ da se ne pobriga dovolj. Končno so nas en teden pred božičem le povabili k slovensnosti posvetitve novega oltarja. Tako smo se za božič spet zbrali v priljubljeni cerkvi, ki jo Nemci imenujejo Antoniuskapelle, ker nima zvonika in zato nima naziva cerkev. Za nas je vendarle prava cerkev z lepim gotskim prezbiterijem, dovolj veliko cerkveno ladjo, ki bi nas lahko sprejela najmanj desetkrat več, kot se nas redno zbira, pa še prostoren kor z odlič-

(Stuttgart) Skupaj s sv. Miklavžem so nas obiskali tudi sv. Frančišek, sv. Peter, angelčki in nepogrešljivi parklji.

(Stuttgart) Miklavž je obiskal in obdaroval tudi otroke v Heilbronn.

nimi orglami ima.

Cerkev sije v svežih barvah, prenovljene freske so opaznejše, začudili smo se nad obnovljenimi kipi, ki jih prej sploh nismo opazili, čudili smo se le nad novim oltarjem, saj ni bistveno drugačen, kot je bil prejšnji, le občutno zmanjšan je, tako da je prt, ki ga je sklekljala naša rojakinja, gospa Mohoričeva, občutno prevelik. Zaradi kaprice nekoga, ki si je vtepel v glavo, da je oltar prevelik, smo morali toliko časa gostovati v bolnišnični kapeli, istočasno pa upravičeno tarnajo, da jim primanjkuje denarja in ne vedo, kaj naj bi naredili, da bi ga prihranili. Namigujejo celo, da ne bo mogoče samo manjšati dotacij, ampak jih tudi kaj ukiniti. Če bo do tega prišlo, bomo Slovenci prvi na udaru, ker smo majhna skupnost. Zato obstaja nevarnost, da bomo zanje prevelik strošek in nam bodo hoteli slovensko mašo odpraviti. Sklicevanju na to, da večina Slovencev že dolga leta živi v Nemčiji in dobro razume nemško, bi lahko odgovorili, da prihaja precejšnje število novih priseljencev, zlasti medicinskih sester iz Maribora, ki se ne morejo takoj vživeti v nemške župnije in zato potrebujejo slovensko mašo. Vendar bi bil naš

ugovor na majavih nogah, saj ravno medicinske sestre razen zelo redkih izjem ne pokažejo zanimanja za slovensko mašo. Torej Slovenke in Slovenci s področja Mainza, pokažite več slovenske in krščanske zavesti in se nam pridružite pri slovenskih mašah ob nedeljah (razen prve nedelje v mesecu) ob 11.45 v St. Antoniuskapelle, Adolf Kolpingstr.!

Janez Modic

MÜNCHEN

Opročitati se moramo, ker je v januarski številki izpadlo poročilo za mesec november in oznanila za januar. Čeprav je bilo oddano pravočasno, iz neznanega razloga ni prišlo uredniku v roke v pravem času.

V adventu so bile naše maše lepše obiskane. Ob petkih smo imeli mašo v naši kapeli. Zlasti na praznik Brezmadežne je bila res lepa udeležba.

Miklavževanje smo imeli skupaj s kulturnim društvom Lipa. Iz Črnuč pri Ljubljani je prišel mladinski zbor Romar, vodi ga gospa Albina Rebolj, in nam predstavil opereto **Miklavž prihaja**. Miklavž je obdaroval otroke in tudi sodelavce

naše župnije. Šolski otroci so nastopili z dvema pesmima.

Lepo okrašena dvorana je bila polno zasedena. Glasno ploskanje je pokazalo zadovoljstvo navzočih, in to je bilo kasneje še večkrat izraženo v pogovorih. Sledilo je praznovanje božičnice, ki je potekalo v veselem in prijateljskem ozračju.

ROSENHEIM

Pod Rosenheim spadajo še kraji Prien, Traunreut, Bad Aiblig, Achenmühle in Ammerang. Res ni več toliko naših ljudi kot pred leti, vendar ti, ki so še, radi pridejo k slovenski maši. Zelo nam bi prišel prav kakšen prostor, kjer bi se zbrali po maši, ker si imamo vedno kaj povedati. Včasih nas je že moral pregnati dež, da smo se razšli.

Enkrat na leto, navadno pred božičem, gremo na kosilo v gostilno. To je že dolgoletna tradicija, in tudi lani nismo opustili te lepe navede. Škoda, da navadno takrat ura hitreje teče.

TRAUNREUT

Pokojni Stanko Slavič

Gospod Stanko Slavič je odšel po plačilo k Bogu, kateremu je vse življenje zvesto služil. Pokojni je

(Kirchheim-Teck) Erika Alojzija Korošec in Bernd Michael Zehner sta si obljubila zvestobo do konca.

bil doma od Sv. Tomaža pri Ormožu. Na ruski fronti je izgubil roko. Ni se pritoževal nad težko usodo, ampak jo je vedno vdano prenašal. Trideset let je živel z ženo v Traunreutu, koder je tudi umrl. Bil je iskreno veren in dober. Zahrbtna bolezen mu je pretrgala nit življenja in tako pospečila njegovo srečanje z Bogom. Pokopan je v domačem kraju. Ženi izrekamo naše iskreno sožalje.

OZNANILA

München

Naše maše so do konca aprila ob 16.30 v cerkvi Setega Duha na Talstr. blizu Marienplatz. Pol ure pred mašo je vsakokrat spovedovanje. Na prvo nedeljo v mesecu je pol ure pobožnost rožnega venca in molitev za mir in duhovne poklice. Med tednom so maše v župnijski kapeli ob 18. uri, in sicer 2. februarja na svečnico, ki je obenem tudi prvi petek v mesecu, potem pa še na pepelnico, 21. februarja. Po maši bo pepelenje. V marcu

je prvega prvi petek, zato bo maša z molitveno uro ob 18. uri.

Waldkraiburg

Naše maše so v farni cerkvi Kristusa Kralja. V februarju bodo 3. in 17. ob 18. uri. V marcu pa trikrat, in sicer 2., 16. in 30. vedno ob 18. uri.

Rosenheim

Slovenske maše so v kapucinski cerkvi blizu pokopališča redno na drugo in četrto nedeljo v mesecu ob 11.15. Februarja bodo 11. in 25., v marcu pa 10. in 24.

Freilassing

Maša bo 11. februarja in 10. marca v farni cerkvi ob 16. uri.

VABILO

Slovensko kulturno društvo LIPA - München vabi na veselo PUSTOVANJE (96 v petek, 9. februarja, ob 18.00. Prireditev bo v znani dvorani Bürgesaal, Römerschanz - restavracija v Grünwaldu, dr. Maxstrasse 1. Za veselo razpoloženje bo poskrbela instrumentalna skupina Royal Flash iz Murske Sobotice. Vstopnice so na razpolago eno uro pred predstavo. Cena 18 DM in 10 DM za mladino do 18 let. Zaželeno so maske, nekaj najlepših bo tudi nagrajenih.

Informacije:

Pri LIPI 089 6410392

pri Gajšku 089 7255408

pri Vargi 089 2011162

*Tudi Vi ste prisrčno dobrodošli.
Vabi odbor LIPA*

OBERHAUSEN

Za nami je zelo bogata doba adventnega in božičnega časa. Vsako leto je v cerkvenih skupnostih

to čas posebno intenzivnega delovanja in dogodkov, ki nas dvignejo iz sive vsakdanjosti. Če so dnevi zaradi zime nekoliko puščobni, ta je letos spet nekoliko bolj uveljavila svoja pravila igre v naravi, se pa na področju človekovega duha dogaja povsem drugo ozračje.

V adventu je bil obisk pri mašah povečan. Napovedani prihod sv. Miklavža je privabil tudi otroke. Ko jih imamo toliko med seboj, se šele zavemo, kako lepo je, če so med nami. Primerno bi bilo, da se z njimi srečamo pogosteje in ne le na miklavževo. Kako se tega vsele otroci sami, smo lahko opazovali prav povsod.

Začelo se je v Castropu, kjer se je zbrala mladež ob svojih starših tudi iz sosednje podružnice v Wettru. V decembru se v tem kraju nismo mogli srečati, zato smo povabili vse v Castrop, kjer imamo na voljo večjo župnijsko dvorano. Čeprav je sprememba neprijetna, se je tam zbrala večja družba slovenskih kristjanov, ki je bila po maši obdarjena z darovi sv. Miklavža. Otroci so se veselili vrečk, odrasli pa prijetnih srečanj, ki so bila bogato podprta s skrbno pripravljenimi darovi. Žene, ki so vse to pripravile, so bile tudi drugod spet najboljše posnemovalke svetnika dobrotnika, saj so praznično obložene mize vedno namenje, da je neko mislil na našo skupnost. Prava pozornost do skupnosti vedno znova pokaže znamenja srčne ljubezni.

Sledila so adventna in miklavževanjska srečanja v Oberhausnu, Hammu, Moersu, Güterlohu, Krefeldu. Na vseh je bilo tako prijetno čutiti vse zgoraj opisano. Najprej veselje otrok in požrtvovalnost vseh, ki so pripravili prostor in obložili mize, pa vse do veselega srečanja navzočih slovenskih kristjanov. Ne dopušča nam prostor, da

(Stuttgart) Trideset let skupne poti zakoncev Jejčič

bi vse podrobno opisovali. Velja pa naj vsem sodelujočim velika zahvala za pripravljenost in sodelovanje.

Svojevrsten in nekoliko izjemen je bil dogodek ob adventnem in miklavževem srečanju v Essnu. Zadnja leta se je uveljavilo edino pametno načelo, da to srečanje pripravijo v društvu Bled, sodeluje pa Dopolnilna šola slovenskega jezika in seveda naša župnija. Po posredovanju slednje je prišel na ta večer petdesetčlanski mladinski mešani zbor ADORAMUS iz Dolnjega Logatca. Zbor je bil že pred leti pri nas v gosteh, zato smo se ga toliko bolj razveselili in se radovali tudi visoke ravni njihovega pevskega nastopa. Po Miklavževem obisku so nam pripravili koncert zborovskih pesmi, ki so nam segle do srca. Adventni večer je bil obogaten s kulturnim dogodkom. Veselili smo se tudi zaradi kar lepega števila navzočih rojakov. V pripravah je bilo namreč večkrat slišati ugovore, da se takšno srečanje ne more obnesti, da ne bo uspeha, ker ne bo ljudi. Vse to se je izkazalo za neutemeljeno. Veseli so bili vsi obiskovalci lepega glasbenega dogodka in veselili so se mladi pevci iz Logatca, da so nam mogli posredovati, kar je

nastajalo na njihovih vajah iz tedna v teden več let.

S tem dogodkom smo v fari povezali tudi drugo adventno akcijo, ki je nastajala v fari že dalj časa. Želeli smo ponoviti dobrodelni trg. Dobiček tega smo namenili ljudem, ki so v velikih socialnih stiskah zaradi vojne in zaradi drugih nesreč. Na srečanje na tretjo adventno nedeljo smo povabili tudi vernike iz Oberhausna in drugih bližnjih in daljnjih krajev nemškega Porurja. Nekaj odraslih in nekaj mladincev se je posebej zavzelo pripravljalo na ta bazar. Lastnoročno so izdelali različne uporabne predmete za dom in družino in prodaja je stekla, da je bilo v dobri uri in pol vse prazno. Posebej smo se razveselili mladinske stojnice in ponudbe umetniških izdelkov enega izmed njih. Kupci so imeli na razpolago zvezene prte, posteljno perilo, rute, kravate, koledarje, koharice, okraske, dišavne vrečke, sladkarije, pecivo in še in še. Posebej je treba omeniti, da izdelovalci vsega tega v večini niso zaračunali niti stroškov materiala in vse delo je bilo zastojnsko. Tako velja tudi za kuharice in kuharje ter za darovano vino in drugo pijačo. Od prodaje hrane in seveda največ

od ponujenih izdelkov se je nabralo skoraj 1.700 DM. Nekaj so pridejali še dobrotniki kasneje in tako smo lahko izročili materinskemu domu v Postojni 1.900 DM. Ob vsem tem mi je v posebno veselje izreči zahvalo vsem sodelujočim pri pripravah, vsem, ki so se prav zaradi te akcije udeležili maše v Essnu in z nakupom podprli dobro delo, vsem, ki so velikodušno sprejeli na prenočevanje člane zbora Adoramus, in vsem, ki so se skupaj z nami veselili uspešne dobrodelne akcije.

Vse to je pripomoglo tudi k razpolože nju, ki smo ga čutili na vseh

prazničnih shodih pri bogoslužju na velike praznične dni ob proslavljanju rojstva našega Odrešenika Jezusa Kristusa. Pri polnočni maši v Moersu ni bila nabita samo cerkev, ampak je bil med nami otipljiv praznični naboj veselja nad velikim dogodkom, okoli katerega se vrtila vsa človeška zgodovina. Z Jezusom imamo upanje, ki ga daje samo Bog, ker je Gospod življenja in luč na naši poti. Prav tako je bilo v Oberhausnu, čprav tam nimamo zbora in je na zunaj bogoslužje manj slovesno.

Praznik sam in štefanovo je kakor veselo ponavljanje čudovite resnice, ki se nam je bila razodela na sveto noč. Letos so bili trije dnevi zapovrstjo morda nekomu preveč dobrega hkrati, vsi, ki so se udeleževali bogoslužja vse tri dni, vedo, kako je vsakokrat človekovo srce napolnjeno z bogatim darom, ki bi ga bilo res škoda opustiti in se mu izogniti.

V čakanju novega leta se je na našem koncu zbralo več skupin na različnih krajih. Novoletne dni je precej motilo zares hladno vreme in poledica, ki je marsikoga ustavila takoj potem, ko je stopil iz hiše ali pa ni mogel zapeljati avta iz garaže. Bilo je zares nevarno.

(München) Pogovori v skupini so nas duhovno bogatili.

Tako so bile nekatere skupine precej okrnjene. Največ ljudi je bilo zbranih v Moersu, kamor jih je kljub vsem nevrščnostim privabilo tudi nekaj osebnih praznovanj.

(jp)

STUTT GART

Jubilejno leto 1995 je za nami. Veliko lepega smo doživeli: sv. birmo s škofom Metodom Pirihom in prvo obhajilo, romanje v Čenstohovo, Einsideln, seminarji, obisk g. Felca in g. Turka, miklavževanje...

Med veselimi dogodki lanskega leta se spomnimo še poroke Erike Korošec in Bernda Michaela Zehnerja v Kirchheimu/Teck. Naj jima luč in veselje poročnega dne svetica na življenjski poti.

Konec leta nam je smrt iztrgala kar tri življenja. 29. novembra smo v Stuttgartu pokopali rojakinjo **Bibi-Jano Pungartnig**, rojeno okt. 1932. Po kratki in hudi boleznici je zapustila sina Roberta, prijatelje in sodelavce... Mladost je preživela v Domžalah, več kot trideset let pa je bila v Stuttgartu.

14. decembra smo se v Denkerdorfu poslovili od dolgoletnega sodelavca slovenske župnije v Stuttgartu **Jožeta Esa**, čigar telo je dva dni pozneje sprejela ljubljena

mu slovenska zemlja v Galiciji pri Žalcu, kjer je pred skoraj 64 leti zagledal luč sveta in tam užival otroštvo. Ko je prišel pred dobrimi tremi desetletji v te kraje, se je med prvimi vključil v slovensko župnijsko skupnost, ji ostal do konca zvest ter velikodušno sodeloval pri vseh dejavnostih.

21. decembra pa je bilo v Esslingenu še boleče slovo od komaj 19-letnega **Aleksandra - Saša Dobrina**, ki se je rodil v Nemčiji, pred tremi leti izgubil očeta, zdaj pa se mu je pridružil, ne le v večnosti, skupaj počivata tudi v grobu na pokopališču v Mariboru.

Božično slavlje smo letos doživeli v Oberstenfeldu, s sveto mašo v nedeljo, 24. decembra. Na sveti večer smo imeli polnočno skupaj z nemškimi farani in cerkvi sv. Konrada in sodelovali s slovenskim petjem, slovensko berilo je oznanil Andrej Sinkovič, naše prošnje pa sta izrekla Robert Volk in Petra Košar. Dvojezično bogoslužje, še posebej petje slovenskih pesmi je znova pokazalo, da smo si kristjani blizu in drug drugega bogatimo s svojo kulturo ter izročilom.

Nemški verniki že pojejo pesem Glej zvezdice božje, zdaj pa prosijo,

jo, naj prevedemo še kakšno slovensko pesem, da bodo lahko pečili z nami!

Božično praznovanje smo nadaljevali na sveti dan s slovesnim bogoslužjem v Stuttgartu in na sv. Štefana v Esslingenu, kjer je bila še običajna prireditev z božično tombolo za bogato okrašen drevesček in več drugih dobitkov. Na prireditvi nismo pozabili nazdraviti domovini ob peti obletnici plebiscita.

Lani smo se tudi odločili in pripravili skupno silvestrovanje. Skoraj tisoč nas je v prijetnem razpoloženju dočakalo novo leto v dvorani cerkve sv. Konrada. Silvestrski gostje so zasedli mize v slavnostno okrašeni dvorani, Danijel Rudolf ter Franci Arh sta napela meh svojih harmonik za ples, župnik je vzel v roke kitaro, g. Jejič je spremljal petje... Tudi sicer je organizacijo večera vodil g. Damjan Jejič s svojo ženo, gospo Sonjo, zakoncema Fabčič in Sinkovič ter gospo Slavico Tutič.

Trikralsko slavlje smo imeli v Böblingenu, kjer že nekaj časa orglata **Lucija in Maja Golčar**, tako je petje lepše in tudi lažje.

Slovenske maše februarja in marca:

STUTT GART: Sv. Konrad, Staffenbergstr. 52: 4., 11. in 28. feb. ter 2., 10., 17. in 31. marca - Cvetna nedelja ob 16.30. (Velika noč) in 30. aprila in 7.,

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij, Kopernikusstr. 4. feb. in 2. marca ob 10.00.

SCHW. GMÜND: Sv. Jožef, Jozefstr.: 11. feb. in 10. marca ob 9.30.

SCHORNDORF: Sv. Martin, Künkelinstr. 34: 18. feb. in 17. marca ob 8.45.

AALEN: Sv. Avguštin, Langertstraße 116: 18. feb. in 17. marca ob 11.00.

BÖCKINGEN: Sv. Kilian, Ludwigsburger Str. 66: SOBOTA, 24. feb. in 23. marca ob 17.00.u

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo, Gehrstr. 3: 25. feb. in 24. marca ob 9.00. Gehrstr. **ESSLINGEN:** Sv. Elizabeta, Hauserhaldenweg 38: 25. feb. in 24. marca ob 17. uri!

WEIßBACH: 17. feb. ob 15.00 (po maši pustna zabava).

- **SOBOTNA ŠOLA:** Stuttgart: 3. in 10. feb. ter 2. in 16. marca ob 15. uri.

Böblingen: 4. feb. in 2. marca ob 9. uri.

- **SREČANJA ZA MLADE:** v petek, 9. feb., in v soboto, 9. marca, ob 18. uri

- **PRAZNOVANJA:** Z godovnjaki in drugimi slavljenci se bomo poveselili: v Böblingenu * 4. feb. in 2. marca, v Stuttgartu pa 18. feb. in 17. marca po maši.

ROMANJE V SANTIAGO de Compostela v Španiji ter v **FATIMO** na Portugalskem z ogledom mnogih drugih zanimivosti pripravljamo v tednu po veliki noči, od 8. do 15. aprila.

Santiago de Compostela, kjer je grob apostola Jakoba, je bilo v zgodovini eno največjih romarskih središč v Evropi in je še danes tam veliko videti. Pa ne samo tam. Fatima je za Lurdom najslavnejše Marijino središče. Tam je Marija razodela nekatere skrivnosti našega časa.

Cena romanja je 1550 DM (letalo, avtobus, prenočišče s polpenzionom, vstopnine - pri številu 50 oseb).

Prijavite se v Slovenskem domu.

SLOVENSKI DOM:

Župnijska pisarna: torek od 9.00 do 12.00, petek od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00

Karitas - Slovenska socialna služba: od ponedeljka do petka: 9.00 - 12.00: gospa Doroteja Oblak, tel.: 23 30 66.

Priznanje

Te dni je gospa Doroteja Oblak, socialna delavka v Slovenskem domu v Stuttgartu, prejela za neutrudno petindvajsetletno delo (v Oberhausnu 5 let, v Stuttgartu pa 20 let) med ljudmi iz republik nekdanje Jugoslavije, zlasti za delo med Slovenci od nemške Karitas "Karitasov Srebrni križ".

To je že njeno drugo odlikovanje, prvo "Martinovo medalijo" je dobila pred desetimi leti od škofije Rottenburg - Stuttgart iz rok takratnega škofa dr. Georga Moserja.

Gospa Doroteja opravlja svoje poslanstvo iz svoje skromne pisarnena Staffenbergstraße v Stuttgartu od leta 1975. Njen delovni dan se začne zgodaj zjutraj in se mnogokrat konča pozno zvečer. Dosegljiva je tako rekoč vedno, ne samo ob uradnih urah.

Njene strokovne odločitve so premišljene in taktne. Te ji dajejo visoko kvalifikacijo delavke v poklicu, ki ga opravlja.

Slovenci v Stuttgartu in okolici smo hvaležni, da jo imamo. Čeprav smo daleč od doma, nismo sami, vemo, da je med nekdo, ki nesebično in strokovno opravlja socialno delo.

Poleg svojega socialnega poslanstva je dejavno navzoča na vseh prireditvah slovenske katoliške misije, teh imamo kar lepo število, saj se pri nas vedno kaj dogaja. To daje slovenski skupnosti (po številu majhni, vendar po

delovanju razgibani) poseben pečat.

Gospa Doroteja je naša nepogrešljiva vodnica in ji ob tem visokem odlikovanju iskreno čestitamo: Slovenska katoliška skupnost in vsi Slovenci, posebej še tisti, ki so bili deležni njene pomoči.

Jubilejna slovesnost slovenske župnije v Stuttgartu

V nedeljo, 10. decembra 1995, je slovenka katoliška skupnost v Stuttgartu slovesno praznovala 35-letnico obstoja. Slovesno bogoslužje sta vodila gospod Ciril Turk in Janez Šket, nekdanji in sedajni župnik.

V polni cerkvi sv. Konrada na Staffenbergstraße smo doživeli zares prijetno domače slavlje.

Gospod Ciril Turk, naš častni gost, ki ima s svojim sedemindvajsetletnim delom v Stuttgartu gotovo največ zaslug, da je slovenska župnija doživela takšen razcvet, je orisal njene prve začetke. Gospod Felc je med tukajšnjimi Slovenci zaoral ledino poleti 1960. Slovenska beseda pri nedeljskih mašah

(Rosenheim) Ob božičnici smo se zbrali za skupno mizo.

je poživljala vsakdanjo enoličnost vse do današnjih dni.

Pevski zbor Domači zvon pod dolgoletno taktirko gospoda Damjana Jejčiča je med sv. mašo pel iz svojega bogatega repertoarja dnevu primerno: Vi, oblaki, ga rosite, Ti hi večer in Pridi, pridi, duša verna.

Po končanem bogoslužju nas je prijetno presenetil mladinski orkester, prav tako pod vodstvom gospoda Jejčiča, z izborom adventnih in narodnih melodij. Ko je prišla na vrsto še Sveta noč, je z orkestrom zapela vsa cerkev.

Sestri Petra in Barbara Košar sta zapeli Santa Marija in skladbo Stara hiša - z debitantom - solistom Robijem **Volkom**, ki je prejel topel aplavz.

Skupina mladih pod vodstvom Francija Arha je zapela pesem Slovenski nagelj, dekliški zbor, ki ga vodi sestra Mateja, pa je z Marijinimi ter adventnimi pesmimi sklenil izredno dobro pripravljen glasbeni del slovesne akademije, v katerem so se izkazali mladi talenti.

Tretji del večera - Obrazi in obzora slovske župnije v Stuttgartu - je bil filmski zapis o srečanjih in praznovanjih slovske verske skupnosti na Württemberskem, ki ga je pod geslom: "Če tujina postane košček domovine" posnel in režiral g. Ciril Turk.

Na filmskem platnu so se zvrstili dogodki izpred petindvajsetih let in oživeli obrazi znancev, od katerih marsikoga ni več med nami. Eni so se vrnili v domovino, drugi so odšli v večnost, vendar je njihovo delovanje pustilo neizbrisno sled in bi brez njih bila naša skupnost za marsikaj prikrajšana.

Slovenski katoliški skupnosti v Stuttgartu želimo še veliko takšnih

in podobnih dogodkov, ki niso

pomembni samo za nas, temveč pomenijo temeljni kamen ohranjanja žive slovske besede in bogatega kulturnega življenja. Vse to po svojih močeh prispeva k upravičenemu obstoju slovske države ter tujini in domovini dokazuje, da smo njen sestavni del.

Peter Kajzer

nizozemska

Miklavževanje

V začetku decembra je nas in našo mladino obiskal sv. Miklavž. Imamo precej mladine. To je že najmanj četrti rod. Iskrena hvala vsem, ki delajo s to mladino. Večer je priredilo društvo sv. Barbare v dogovoru z drugimi skupinami. Za oblikovanje te mladine bodo poleg staršev odgovorne tudi krajevne župnije. Pri tem pomembnem poslanstvu je nujno tudi naše sodelovanje.

"Zvonovi" nastopi

Proti koncu adventa je "Zvon" prepeval božične pesmi po nizozemskih cerkvah in žel toplo zahvalo in priznanje. Pri polnočnici pa je Zvon tudi nam pričaral čudovito skrivnost Božjega rojstva. Naj njegove božične melodije živo odmevajo v naših srcih in nas sooblikujejo za poslanstvo v III. tisočletju.

Sestra Guntram Vene

V Heerlenu je v božičnem jutru zaspala v novo življenje redovnica Božje ljubezni sestra Guntram Vene, z dekliškim imenom Rozalija Marija, rojena 1906 v Hambornu. Kmalu se je s starši in brati vrnila v Slovenijo, verjetno v Kočevje. Tam ni dolgo ostala. Ne vemo,

kaj jo je vleklo v svet. Kot mlado deklico jo najdemo na Nizozemskem, kjer se je zaposlila kot pestunja (kindermeisje). Ta mladenka je res hitro živela. Z 19 letom je Rozalija Marija že vstopila v samostan, kjer je dobila za nas tuje ime: Guntram. Po večnih zaobljubah so jo poslali v Indonezijo, kjer je postala diplomirana bolničarka in je pridno delovala po mnogih bolnišnicah te velike dežele. Po 20 letih se je vrnila na Nizozemsko. Povsod je sestra Guntram kazala močno osebnost z globoko vero, trdno voljo in velikim smislom za delo. Bila je glasbeno nadarjena, odlična pevka in dobra igralka na klavir. S svojim glasom je čistila Boga in Marijo v zadoščanje sebi in drugim. Že v njeni družini so veliko prepevali in igrali na razna glasbila. Tudi njen brat Janez, ki je kot pek umrl v Belgiji, je igral klavir.

Svojo starost je sestra Guntram preživela v Rijkholtenu pri Maastrichtu. V Sloveniji ta zvesta sodelavka božjega ljudstva verjetno ni bila nikjer znana.

Hvala ji za veselje, ki ga je delila s svojimi glasbenimi darovi, in za vse dobro, ki ga je storila za uboge ljudi, kjerkoli je delovala.

švica

SOLOTHURNSKO OBMOČJE

Božično in novoletno praznovanje

Veselo oznanilo Gospodovega angela o rojstvu Zveličarja Kristusa so pastirji vzeli resno. Kot prvi, ki so zvedeli to edinstveno novico, so brž pohiteli pogledat, "kar se je

zgodilo" in "jim je bilo oznanjeno" (Lk 2,15,20).

Tudi slovenski verniki iz Birra (AG) in okolice smo zadovoljno prisluhnili veselemu oznanilu, da bomo na sveti večer imeli pri nas prvič mašo polnočnico, ne sicer opolnoči (zaradi zasedenosti cerkve), ampak že ob 20. uri. Ko se je bližal čas za to, smo se hitro vživeli v betlehemske pastirje in "rekli drug drugemu: (Pojdimo torej v Betlehem" (Lk 2,15), pojdimo v cerkev, v Božji hram, v "hišo kruha" (kar beseda Betlehem pomeni), da tam najdemo in počastimo "Marijo, Jožefa in dete, v jaslci položeno" (Lk 2,16). Zbralo se nas je kar nekaj več kot navadno pri nedeljski maši. Kaj kdo pri božični maši čuti in doživlja v sebi, bi lahko povedal le vsak sam; res pa je, da je zlasti petje ob taki priložnosti drugačno, kot da je človeškemu glasu pridruženo nekaj angelskega. Ker so bili cerkveni prostori zasedeni, restavracija, v kateri .navadno po maši malo posedimo in lahko vse po slovensko naročimo, pa zaradi božičnih praznikov zaprta, sta nam **Ana in Kurt** v svoji hiši velikodušno ponudila kletni prostor za pomašno srečanje. Dolga miza je ponujala božične dobrote pridnih gospodinj, okrog nje pa je veselo sedelo več družin, strnjениh v eno družino.

Drugi dan, na božič, je bila dopoldne zorna maša v SOLOTHURNU. Spet se je zbralo toliko ljudi kot navadno na božični dan, a veliko več kot pri redni nedeljski maši. Spet so se srca polnila z vsebino božične skrivnosti, spet je petje, ki sta ga spremljali **Liselotte** na orgle in **Maja** na flavto, pozdravljalo in slavilo betlehemske Dete kot učlovečeno Božjo besedo, kot utelešeno Božjo ljubezen in dobroto. Spet nas je po maši (kakor vsako leto) kot eno družino sprejela dvoranica kapucinskega samostana, kjer smo kot

bratje in sestre preživeli zgodnje božično popoldne. Pridne roke so nam oskrbele vse potrebno, da ni bilo treba misliti na kosilo doma. Medsebojni pogovor in petje pa sta potrjevala resničnost psalmistovega vzklika: "O, kako dobro in prijetno je, če bratje prebivajo v slogi" (Ps 133,1)!

Popoldne smo imeli mašo (dnevno) še v OLTNU, po kateri smo - večina od številnih udeležencev - še malo pokramljali v bližnji restavraciji, kjer nam vedno dajo na razpolago poseben prostor v nadstropju.

Na praznik sv. Štefana smo se zbrali k maši v BERNU. Tudi tam se je močno čutilo božično razpoloženje tako pri bogoslužju kot pri srečanju po maši. Ker je 26. december dan slovenske samostojnosti, smo se s petjem slovenske državne himne spomnili 5. obletnice odločitve Slovencev za samostojno državo. Nazdravili pa smo tudi **ge. Veroniki Lehmann** za njen 75. rojstni dan. Dobri Bog naj jo še dolgo ohrani med nami čilo in zdravo!

Zadnji teden v letu je hitro minil in že je bil pred vrati silvestrski dan. Že v soboto, 30. decembra, smo imeli mašo v LUZERNU in

nato silvestrsko večerjo. Na zadnji dan leta pa smo se dopoldne zbrali pri maši v SOLOTHURNU in zvečer v BASLU. Ta zadnja maša v letu je bila še posebej darovana v zahvalo Bogu za leto 1995. Po maši so nam v župnijskem domu pridni ljudje postregli z dobro večerjo. Jakova harmonika je prav kmalu začela vabiti k vrtenju peta, med premori pa se je oglasila še pesem. V veselem ozračju in razpoloženju smo se tako poslovili od starega leta in dočakali novega - z željo drug drugemu, da bi bilo srečno in...

Na dan novega leta, ki je praznik Božje Matere Marije in svetovni dan miru, smo imeli prvo mašo v SOLOTHURNU, darovano kot prošnjo za Božji blagoslov in Marijino varstvo v začetem letu 1996. Popoldne smo se zbrali k maši še v OLTNU. Tako smo (čeprav ob nekoliko slabši udeležbi) lepo uresničili staro krščansko napotilo: "Z Bogom začni vsako delo, da bo dober tek imelo!" Bog daj, da bi res vse dobro (po)tek(a)lo!

Jan

Božičnica '95 v Münchnu - Grunwald - nastop društva ROMAR iz Črnuč

Lojze Kozar: MATERINA RUTA

Koča ob jasi je še vedno dremala. Vrata so bila zapahnjena in samo majhno okence, ki bi ga pokril z malo večjo dlanjo, je ostro odbijalo sončne žarke, kakor da mu ni všeč, da sili sonce v prostor, kjer spita dva siromaka.

"To se pravi spati. Ni daleč do poldne, saj je senca že v kápelici."

Ne, saj to ni bil edini prostor, kajti ob bajti je bila čisto majhna staja, od dveh strani obdana s koli, ki so bili opleteni z vejevjem. Tretja stran je bila odprta, toda koza še ni mogla ven, ker je bila privezana za sredinski kol. Nategovala je vrv, se zaganjala, meketala, toda vrvi ni mogla pretrgati. Ko je že čisto obupala in samo žalostno gledala bukovo in gabrovo grmovje, ki se ji je ponujalo od daleč, so se vrata bajte le odprla in starec je stopil čez prag. Pogledal je po soncu in zazdehal:

"To se pravi spati. Ni daleč do poldne, saj je senca že v kápelici."

Imel je kar natančno uro. Seveda samo takrat, ko je sijalo sonce. Ko je senca prilezla do prvega debelejšega kamna, je vedel, da bo ura na Gorenjem Seniku kmalu udarila poldan.

"Tako, tako, Belka. Podojil te bom, da bo moj Pejp imel zajtrk. Pravzaprav kosilo ali vse skupaj. Veš, Belka, zdaj imam dečka. Pasel bi te, pa moram k županu. Sicer pa ni, da bi že prav danes moral. Zdaj sva še utrujena. Saj bo jutri še dovolj zgodaj. In Pejp se bo kruha, ki mu je namenjen, še preobjedel. Ne, danes ne grem nikamor. Dovolj sem hodil že ponoči."

Starec je podojil kozo in mleko zavrel. Nadrobil je vanj nekaj trdega kruha in zbudil malega, ne da bi se nagnil nadenj. Vedel je, da bi se mali prestrašil, če bi tik nad seboj zagledal njegov obraz.

"Pejp, vstani. Čas je že. Čas je že jesti. Delati nimava kaj, tako se nama dobro godi."

Deček se je zbudil, prestrašeno gledal okrog sebe in šlo mu je na jok. Starec ga je prijel za roko in si ga posadil na kolena kakor včera.

"Ne boj se, Pejp. Dokler boš pri meni, ti ne bo nič hudega. Potem pa ne vem, kako bo. Pojej zdaj kruh in mleko, potem pa pojdeva s kozo na pašo."

Na paši sta bila dva pastirja za eno kozo. Deček se starega nič veni ni tako bal in je kdaj celo kaj odgovoril. Sicer ga pa stari ni dosti spraševal, raje je sam govoril, kazal malemu ptičja gnezda, pripovedoval, kakšen je lisičji brlog, opozoril ga je na osje gnezdo v zemlji, potem sta skupaj nabirala gozdne jagode.

Kar naenkrat je bil večer. Ko sta šla spat, je stari trdno sklenil, da pojmeta drugi dan k županju.

"In če bo župan kaj onegavil, bom vzel dečka kar s seboj. Slabše kot drugod mu tudi pri meni ne bo. Veš, Pejp," se je stari pogovarjal sam s seboj, ko je Pejp že davno spal, "lačen pri meni ne boš. Stari Miška še ni kaj prida stradal, odkar zna skrbeti sam zase, in gledal bo, da tudi ti ne boš. Pri moji veri, da ostaneš pri meni, če bo župan kaj godrnjal.

Hudo bo pozimi. Nimaš ne obleke ne čevljev. Pa bo že kako, saj je vedno nekako bilo. Pa kaj se peklim s tem že danes. Jutri bom že videl, kako bo."

Drugo jutro je Miška vstal precej slabe volje. Nekaj ga je grizlo, pa sam ni prav vedel, kaj mu je.

"Pravzaprav bi zdajle morala na županstvo. Toda ni take sile. Tam te nihče ne pričakuje razprostrtih rok. Ne, takšnih kakor sva midva, nikdar nihče ne pričakuje. Poleg tega bo danes nevihta, to je kakor priba-

(Frankfurt) Male maškare so se predstavile občinstvu.

to. Le poslušaj ptice, kakšen vrišč ženejo. In poduhaj zrak, čutil boš, da ima danes poseben okus in tudi drugače diši. Nekako tak je kakor krop, ko mi zmanjka soli. In nekaj mlačnega je v njem kakor deževnica.

Pa še moja noga. Vso noč sem jo prekladal po postelji in ves čas me je žgala rana, kakor da je ogenj v njej. Da, prav tako me je skelela kakor takrat, ko mi jo je prevrtala krogla."

"Kaj imate rano, s...?"

"Stric, da. Kar stric mi reci, Pejp. Rane pa pravzaprav nimam več, se je zacelila. Le brazgotina je ostala in ta me vedno gnjavi, kadar se vreme sprevača."

"In kje imate brazgotino?"

"Tukaj nad kolenom leve noge. Poglej."

Stari je zavihal široko hlačnico in na stegnu je Pejp zagledal temno rjavo liso, okrog katere se je koža svetlikala in bila nategnjena, kakor da je speta z grobimi šivi.

"To? Pa ni nič krvavo," je se začudil Pejp.

"Zdaj ni več, toda bilo je. Tako je bilo krvavo, da je bil škorenj poln krvi. Ta zlodej me je zadel v žilo, in malo je manjkalo, da nisem odšel v krtovo deželo."

"Kam, stric? V kakšno deželo?"

"No, to se samo tako reče. Hotel sem reči, da je malo manjkalo, da nisem umrl. Toliko krvi sem izgubil, da se je sled za menoj vlekla vse do potoka."

"Tisto jutro pa je bilo hudo. Ponoči se mi je sanjalo, da sem v visokem snegu našel srno."

"Ste bili v vojski, stric?"

"Tudi v vojski sem bil. Pa rane nisem dobil tam. Bilo je tukaj. Nekoč pozimi. Dela ni bilo nobenega, sneg zelo velik, mraz pa tak, da so jerebice hodile spat na moj prag in so srne ginile od lakote. Smilile so se mi in sem jim nastavljal zanke. Nekaj se jih je ujelo in kmetje so dobro plačali. Imeli so tudi dvojno korist: jedli so poceni meso in njihovi posevki so bili varnejši.

Tisto jutro pa je bilo hudo. Ponoči se mi je sanjalo, da

sem v visokem snegu našel srno. Imela je prestreljeno levo nogo nad kolenom. Že sem se sklonil, da jo zgrabim in ji prerežem vrat, tedaj pa sem v svojo grozo opazil, da ni srna, ampak človek. Preden sem si opomogel od začudenja, mi je že klečal na prsih in me davil. Še sreča, da sem se pravočasno zbudil, preden me je do kraja zadavil.

Bil sem moker od potu. Skozi okno pa se je kradlo umazano sivo zgodnje jutro in naglo sem vstal. Spomnil sem se, da sem zvečer nalekel zanko prav na kraju, ki sem ga videl v sanjah, in bil sem prepričan, da je v zanki srna.

"Stopim bliže in se nekoliko sklonim, da bi bolje videl."

Ne bi je rad dolgo mučil, siroto, zato sem hotel čimprej na pot. Oblekel sem vse, kar sem premogel, kajti mraz je bil naravnost strašen. Hodil sem tiho kakor star maček, toda kaj, ko je sneg kar cvillil pod nogami. Kdaj kdaj sem malo postal in poslušal. Vse tiho.

Megla je bila tako gosta, da nisi razločil debla v gozdu, čeprav je bilo blizu, da bi ga lahko z roko dosegel. Če ne bi dobro poznal poti, bi gotovo zašel, toda meni lahko zavežeš oči, Pejp, pa bom v vsej tej okolici kljub temu našel domov ali kamorkoli. Tako sem našel tudi mesto, kjer sem nalekel zanko.

In glej, v zanko je bilo zapletenega nekaj temnega. Stojim, gledam, če se kaj zgane. Nič.

Kar je v zanki, je mrtvo, naj bo medved ali volk, sem se pošalil sam s seboj. Stopim bliže in se nekoliko sklonim, da bi bolje videl. Ravno sem hotel nekoliko podrezati z gorjačo, tedaj pa plane pokonci in zakolne:

"Zdaj te pa imam, ti vrag tatinski!"

"Še ne," sem zaklical in skočil vstran, da je njegov udarec priletel z prazno. Ocvrl sem jo med debla po hribu navzdol. On pa za menoj, in neprestano je vpil: "Stoj, stoj! Streljal bom!"

"Ti stoj," sem vpil nazaj, "bažé ne zadeneš nič." Jaz bedak, da bi mu tega nasveta nikoli ne bi bil dal! Kajti res se je ustavil, zverina in sprožil. Čul sem samo oglušujoč pok tik za sabo in sem najprej mislil, da mi je razneslo lobanjo. Potem sem pri nekem deblu skočil vstran in se potajil. On pa jo je mimo mene brisal po

hribu navzdol.

Šele ko sem si nekoliko oddahnil, sem čutil, da me v stegnu nekaj grize, kakor da bi se mi jazbec zagrizel v živo meso. V škorenj pa se je počasi selila nekakšna mokra toplota.

Po malem sem čutil nekako vrtoglavico in želodec je visel nekje v praznem.

Toda obirati se ni bilo časa, kajti logar, tisti rumenolasi Nemeč, bo kmalu spoznal, da beži v prazno in se bo obrnil. Če se bo upal. Stopil sem v najino sled in se vračal v smeri, od koder sva začela najin pogon.

(Berlin) Slovenci iz Berlina so znani po lepem in ubranem petju.

Sreča, da nisem izgubil gorjače; brez nje nikakor ne bi mogel priti domov, tako slaba je bila leva noga.

Kri pa je kar naprej tekla. Zgoraj v škorenj, spodaj iz njega in je kazala sled za menoj vse do potoka. Tam sem si nogo nad rano trdno prevezal s hčalnikom in sem se po ovinkih vlekel domov tako slab, da sem se moral nekajkrat podrgniti s snegom, da nisem zgubil zavesti.

“Kam pa je odšel tisti logar?”

“Čakaj, Pejp. Vse boš zvedel. Komaj sem doma zakuril in zavrel kozjega mleka ter se skobalil na ležišče, prej pa sem še skrbno skrtil okrvavljene hčale in škornje že je zlodej prinesel logarja za menoj. Stoji zelenec zunaj in se nekaj obira.

Čakam ga in čakam, on pa le ne prestopi praga.

“Kdo je zunaj? Stopi noter!” sem rekel s slabotnim glasom.

Odrinil je vrata in s puško v roki stopil naprej.

“Kako pa držiš to svojo igračko,” sem zarezal nanj. “Saj nisem medved, da bi streljal nanj.”

Zavedal se je in je prijel puško za cev. Zmedeno je gledal zdaj mene, zdaj kadeče se mleko. Prehitel sem ga z besedo:

“Ravno prav, da si prišel. Tolikokrat sem danes že moral iz postelje zaradi tega zlodjevega mleka. Pa sem tako slab, da me komaj nosijo noge. - Saj me niti ne nosijo, sem si mislil, pa tega nisem povedal na glas. - Že tri dni me kuha vročina, da vstanem samo toliko, da podojim in nakrmim kozo, da ne bi crknila. In nikjer žive duše, ki bi mi pomagla. Ti se razumeš na take reči, potipaj moje čelo. Ali ni to huda vročina?”

Približal se mi je. Ko pa je stegnil roko, da bi mi potipal čelo, sem mu z eno roko iztrgal puško, z drugo pa sem ga sunil v trebuh s tako močjo, da je zletel po tleh. Zavpil sem nanj s tako groznim glasom, da sem se ga še sam ustrašil:

“Ne gani se, če ne, si mrtev!”

Negibno je obležal, z rameni naslonjen na steno in me steklo gledal.

“Pa ste ga ustrelili, stric?”

“Čakaj, da povem. “Zdaj pa povej,” sem rekel, “kaj te je prineslo, in zakaj si prišel s puško v roki, kakor da sem divjačina.”

“Mislim sem, prepričan sem bil, in še zdaj ne vem, če se nisva danes že videl.”

“Kako to misliš?”

“Pred dobro uro sem onstran Brezna nekoga obstrelil.”

Zmedeno je gledal zdaj mene, zdaj kadeče se mleko.

“Krvolok! Tudi jaz bi lahko zdaj tebe,” sem mu rekel in kar naprej meril vanj. “Ne samo obstrelil, ampak upihnil bi te lahko. In nihče nikoli ne bi vedel, pod katerim grmom ti gnijejo grešne kosti.”

“Toda obstrelil sem ga, ker je nelekal srnam zanke,” pravi.

“So mar srne tvoje? Si jih ti pasle in jim polagal pole-

ti? Si se jih usmiliš in jim vrgeš šop sena vsaj zdaj, ko stradajo in poginjajo od lakote?"

"Sem zaprisežen lovec in imam do divjadi pravico."

"Kmet pa hrani divjad s svojimi pridelki in ima do nje še večjo pravico. Pa kaj meni vse to mar. Nisem ne gosposki lovec ne kmet. Povem ti pa, če bi bil kmet, ne bi pustil, da se srne po mojem pasejo, streljajo in

"Sem zaprisežen lovec in imam do divjadi pravico."

jedo jih pa drugi. Taki pridaniči, kot si ti.

No, vstani vendar, saj vidiš, da se šalim. To ti pa rečem, če bi mene obstrelil, bi zdajle ti ne bil več živ. Ni ti toliko ne bi počakal, da bi ti zmolil kesanje, o tem si lahko prepričan. Na puško, ampak vrzi si jo čez ramo, kakor se lovcu spodobi, ne pa da jo držiš, kakor da greš v naskok z bajoneti."

"Pa saj vas je obstrelil, saj ste rekli, da vas je."

"Tebi sem rekel, in tudi me je obstrelil. Toda njemu nisem smel tega povedati. Nagnal bi mi orožnike na vrat in zgnil bi v ječi, preden bi vse srne odslužil. Razumeš, Pejp? Zato sem ga moral prelisčiti.

"Pa ne zameri," sem mu rekel, "da sem se pošalil. Tri dni me že kuha vročina, da mi kri kar vre v meni. Če me bo vzelo, ti zapustim kočo. Saj si revež, čeprav si gosposki lovec."

Veš, Pejp, da je ritenski šel čez prag in ni vedel, ali naj mi verjame ali ne. Ko je bil že zunaj, sem zaklical za njim:

"Če me boš tožil žandarjem, da sem te hotel ustreliti, te bom ob priliki zares ustrelil. Raje vrzi kozi šop sena, saj že v staji tako nateguje vrv, da mi je bajto že enkrat okrog in okrog zavrta." In res ji je vrgeš seno in odšel."

"Pa vas je zelo bolelo, stric?"

"Zelo. In dolgo. Vso zimo pravzaprav, saj nisem imel nobenega zdravila in krogla je tičala blizu kosti. Kar naprej je teklo iz rane in ko sem jo neko natančneje pregledal, sem opazil, da je bila polna črvov.

Ne bo mi lahko, toda mora biti, sem si rekel in s pipcem zrezal kroglo iz rane. Rano pa sem začel čistiti z žganjem. To bi moral storiti že prej, pa se mi je zdelo

škoda žganja. Z njim sem se mazal samo od znotraj."

"Kako od znotraj?"

"Pil sem ga, da boš vedel. Spomladi pa je pogнал trpotec in deval sem si liste na rano, pa se je kar vidno celila.

Tiste zime pa ne bom pozabil. Nikem mogem v vas, da bi dobil kaj kruha ali masti ali moke. Vse dni sem pil samo kozje mleko in nič drugega. Čudno, da nisem začel meketati. In še za to, da sem jo podojil, sem trpel peklenke muke. In živa duša ni prišla mimo moje bajte, da bi mi kaj pomagla. Toda minilo je, Pejp. Veš, to je dobro, da vse mine, tudi zlo."

"IN zdaj vas še vedno boli, stric?"

"Boli, kadar se bliža slabo vreme, drugače pa ne. No, coj me je, zato bo dež. Poglej, Pejp, nobenega oblačka ni, sonce pa kljub temu tako medlo sije, kakor da se mu sanja. Poglej tja gor proti graškim goram: nobene ni videti, vse je samo sivo, da ne ločiš, kje se konča zemlja in začne nebo. Danes bo še lilo, boš videl."

Pejp ni rekel nič, samo ogledoval se je, kje bi našel kakšne gore.

"Seveda, k županju bi morala stopiti. Prej ali slej bova le morala k njemu."

In kaj bova tam stric? Bova potem šla nazaj k našim. Fani se nima zdaj s kom igrati. Najraje se je igrala z menoj."

"Ne bi bilo lepo, če bi ti lagal, Pejp. Moram ti poveda-

(Stuttgart) Novo leto smo skupaj pričakali v dvorani cerkve sv. Konrada.

ti po pravici. Tja nazaj ne greva več. Ne smeva, kajti tam te ne bi sprejeli. Saj veš, da te je teta odposlala."

"Kam bova pa potem šla?"

"K županu bova šla."

"In kaj bova tam?"

"Ja, veš, Pejp, o tem tudi sam premišljujem. Kaj bova pravzaprav tam? Tebe bi moral tam pustiti, pri županju, da bi te on nekam spravil. Da te bo nekemu dal, ki bo zate skrbel. Za takega malega dečka, kakor si ti, mora vendar nekdo skrbeti. Mora mu dati jesti, mora ga oblačiti."

"Oblačim pa se že lahko sam."

"To je res, če le imaš s čim. Toda tvoje hlače bodo kmalu razcefrane in srajca že zdaj ni kaj prida cela, kaj boš pa potem oblekel?"

Pejp je samo skomizgnil z rameni.

"Vidiš, nekdo ti bo moral dati nove hlače in novo srajčko. Toda kdo pod božjim soncem, ko pa na vsem svetu nimaš nikogar."

"Vi, stric. Vi mi boste dali, ne?"

Starec je dolgo gledal dečka, nato pa dejal:

"Bom, Pejp. Kjer koli bom že moral vzeti, toda dal ti bom."

"K županu pa ne bova šla, stic. Kajne da ne?"

"Danes gotovo še ne. Saj pravim, da bo dež, morda celo nevihta. Kdaj pozneje pa lahko pojdeva. Morda jutri."

"Toda ne smete me tam pustiti, da bi me komu dali."

Malemu je šlo na jok, zato ga je starec pobožal po glavi:

"Nič se ne boj, mali. Vse bo še dobro."

Popoldne se je na zahodni strani neba kar na lepem napravila temna zavesa. Bila je umazane svinčene barve in se dolgo ni premaknila nikamor. Zdelo se je celo, da je od časa do časa skoraj izginila na bledikastem nebu, potem pa je znova postala izrazitejša.

Pejp je sedel pred bajto in gledal v žalostno sivino. Bil je tako zelo sam. Hrepenel je po otrocih, tudi po Francku, čeprav ga je včasih pošteno nabunkal. Zdaj ne bi maral, čeprav bi ga Francel pretepel, samo da bi bil pri njem. Tako pa se mu zdi, da je ves svet umrl. Že tako dolgo ni videl nikogar, razen tega bradatega starca, ki je sicer dober do njega, vendar mu Pejp še ne zaupa popolnoma.

V njegovo razmišljanje je vse bolj pogostoma posegalo oddaljeno grmenje. Čez kako uro so se pod temno zaveso a zahodu zgostili težki oblaki čudnih grozečih oblik. Pejp je videl velikanske zlobne obraze, obdane z grivo, kakor jo ima lev, obraze z dolgimi nosovi in bunkastimi lici, vmes so bili konji in na njih jezdec, v dimu nastale zveri in zmaji pa zopet

Hrepenel je po otrocih, tudi po Francku, čeprav ga je včasih pošteno nabunkal.

človeški obrazi.

Vsa ta strahota se je čim dalje bolj bližala in vse prikazni so se nazadnje zlagale v črno neprodorno gmoto, ki se je nevidno, a vztrajno širila in je bila, tik preden je zakrila sonce, tako grozeče rjavo umazano črna, da je človeka spreletel strah. Ko pa je bilo sonce zakrito, je postala barva nekoliko bolj mlečna.

Na Gorenjem Seniku je tedaj udaril zvon. Pejpu se je zdelo, da je listje na drevju ob njegovem glasu rahlo vzdrhtelo. Pridružil se mu je nekje majhen zvonček, ki ga je vojna pošast pozabila vzeti s seboj. Oglašal se je kakor otrok, ki je v gozdu zašel, da ga je strah teme, ki se bliža, in viharja, ki divja nekje v oblakih in povzroča ropot in vrenje, kakor da peketa sto tisoč podkovanih konj po kamnitni cesti.

DRAVOGRAD

Korošci često ugotavljajo, da so njihovi kraji, predvsem pa njihovo gospodarstvo, v tujini premalo znani. Da bi se ustrezno predstavili predvsem evropskim državam, bodo koroške občine v sodelovanju s podpredsednikom državnega zbora in poslancem dr. Vladimirjem Toplerjem sredi februarja pripravile dvodnevni obisk članov diplomatskega zbora. Na obisk na Koroško naj bi tako prišli vsi veleposlaniki in drugi diplomatski predstavniki, ki imajo sedeže v Ljubljani, Mariboru ali na Obali. Koroške občine bodo za ta obisk pripravile poseben program, ki ga bodo oblikovali gospodarstveniki, župani in turistična društva. Marca pa naj bi kraje v Mežiški, Mislinjski in Dravski dolini obiskal tudi deželni glavar avstrijske Koroške dr. Christofer Zernatto.

KAPELA

V Vinogradniškem gospodarstvu Kapela so opravili trgatve za božično vino. Tokratna, četrta trgatve je dobro uspela. V podjetju, kjer imajo nekaj nad 170 hektarjev vinogradov, so za božično trgatve pustili 30 arov s približno 1.000 trtami. Iz tega grozdja so iztisnili 400 litrov mošta. Tokrat je bilo grozdje popolnoma posušeno, ker je zadnjo noč pihal močan veter, zato bo ta trgatve zelo kakovostna. Sladkorna stopnja je bila 27-odstotna.

Mošt bodo negovali v kletah Kapelskih gorc do jeseni. Šele decembra 1996 bodo začeli prodajati božično vino letnik 1995. Tako so v decembru dali na trg lanski letnik in ga večinoma že prodali.

V Vinogradniškem gospodarstvu Kapela posvečajo vsi skrb negovanju vina. To podjetje se v zadnjih letih

tedaj še bolj uveljavlja z lastno prodajo. Ugotavljajo, da se njihova vina dobro prodajajo. Da bi obdržali kakovost in količino, se v podjetju odločajo tudi za obnovo starih vinogradov. Tako bodo v letošnji zimi med drugim obnovili nekaj nad 5 hektarjev vinogradov. Obnova enega hektarja pa stane okrog 5 milijonov tolarjev. V podjetju so se odločili, da bodo opustili druge kmetijske dejavnosti in se ukvarjali samo z vinogradništvom, kajti tako dosejajo še boljšo kakovost.

LITIJA

V avli občine Litija so pripravili prireditev ob 110-letnici čitalništva v njihovem kraju in dražbo umetnin, podarjenih fundaciji Litija. Matična knjižnica je ob 110-letnici čitalništva pripravila razstavo Litijani skozi čas, litijske osnovnošolce pa je obiskal mladinski pisatelj Primož Suhodolčan.

Nemci so s pomočjo društva Schulverein od leta 1880 naprej načrtno ponemčevali slovensko mladino ter kupovali posestva slovenskih kmetov in nanje naseljevali Nemce. V obrambo takšnemu ravnanju so Slovenci leta 1885 ustanovili šolsko družbo svetega Cirila in Metoda. Ta je v ogroženih krajih ustanavljala šole, čitalnice, izobraževalna in pevška društva. Pripravljalni odbor za ustanovitev družbe je vodil litijski notar Luka Svetec. Sestavil je pravila društva in napisal odločno vabilo Slovincem. O ustanovitvi društva v Litiji piše tudi takratni Slovenec. Podružnico Ciril-Metodove družbe je od ustanovitve pa do leta 1918 vodil Luka Svetec. Med drugim je bil tudi soustvarjalec sodobnega knjižnega jezika, pesnik in pripovednik, ki mu je bila vzor ljudska umetnost, narodni in liberalni politik ter vnet društveni delavec. V po-

litiki, slovstvu in društvenem življenju se je Svetec uveljavljal z nevsakdanjimi mislimi in odločnimi dejanji, čeprav ga je večkrat zapeljalo v hude zmete.

Pri društvu sta začela delovati pevski zbor in Slovensko bralno društvo. O prvih letih delovanja društva ni ohranjenih pisnih virov. Društvi, ki sta dobro sodelovali, sta se leta 1911 preselili v sokolski dom, kjer sta imeli ugodnejše razmere za delo. Bralno društvo je prenehalo delovati leta 1918.

LJUBLJANA

Športni novinarji so podelili priznanja najboljšim slovenskim športnikom v letu 1995.

Najboljša športnika Slovenije med posamezniki sta postala pri ženskah Brigita Bukovec (atletika) pred Britto Bilač (atletika) in Špelo Pretnar (alpsko smučanje), pri moških pa Iztok Čop (veslanje) pred Juretom Koširjem (alpsko smučanje) in Gregorjem Cankarjem (atletika). Naslov najboljšega moštva v posamičnih športnih panogah je prejelo slovensko kajakaško moštvo slalomistov na divjih rekah, košarkarice Jeziče pa so bile izbrane za najboljšo ekipo v moštvenih športnih igrah.

PANOVCI

Na hribih v okolici Kukeča in Panovec je v zadnjem času zraslo veliko počitniških hišic. Tudi to je eden od načinov vračanja življenja na Goričko ter skrbi za obdelovalne površine v teh odročnih, a lepih goriških krajih.

PUCONCI

Občina Puconci je ena večjih na levem bregu Mure, saj šteje 6.620 prebivalcev. Najbolj razvita dejavnost

je kmetijstvo, zato hočejo tej dejavnosti dati še večji poudarek. Prav s tem namenom je bilo v občini pred nedavnim ustanovljeno Društvo podeželske mladine s sedežem v Bodoncih, v kratkem pa naj bi ustanovili še Društvo kmetic.

RADENCI

Graditev termalnega središča za hotelom Radin v Radencih lepo napreduje, saj bodo objekt z več kot 900 kvadratnimi metri vodnih površin kmalu pokrili, nato pa se bodo v notranjosti začela obrtniška ter inštalacijska dela. Po predračunu je vrednost termalnega središča 10,3 milijona mark.

TIŠINA

V občini Cankova-Tišina zelo skrbijo za razvoj turizma. Tako bi radi predvsem izrabili naravne danosti, kot je obmursko območje, akumulacijsko jezero v Kraščih ter vinorodno območje na obrobju Goričkega. Prav z namenom, da bi širši javnosti predstavili svojo turistično ponudbo, so se lotili priprav za izdajo turističnega prospekta, v ustanavljanju pa sta že turistični društvi na Cankovi in Tišini.

VINICA

Na predstavitvi knjige "Sledovi časa - Bela krajina na razglednicah v letih od 1895 do 1945" avtorja Božidarja Flajšmana so ob razglednici viniške osnovne šole obudili spomin na predvojna učitelja te šole: učiteljico Poldko in učitelja Lovšina (oba sta na razglednici). Viničanka Angelca Berkopec je Božu Flajšmanu povedala več naslovov zbirateljev razglednic iz Češke, ki imajo v svojih zbirkah redke razglednice iz Vínice, saj so jih tja pošiljali sorodniki Berkopčevih, očetu Angelce Berkopec, znanemu slavistu in univerzitetnemu profesorju v Pragi.

GOSPODARSTVO

Decembrska inflacija je bila po podatkih državnega urada za statistiko 0,6-odstotna, letna pa 8,6-odstotna. Tako je bil izpolnjen vladni načrt, da bo po dveh desetletjih inflacija prvič pod 10 odstotki. K decembrski inflaciji je največ prispevala podražitev živil (1,6 odstotka). Lani (aprila) smo prvič doživeli tudi deflacijo (-0,1 odstotka).

KRES V POČASTITEV PLEBISCITA

Podpredsednik državnega zbora Miroslav Mozetič (SKD) je pri sv. Jakobu nad Medvodami tudi letos pripravil slovesno praznovanje obletnice plebiscita s priziganjem kresa.

Medvodčani so že na dan plebiscita, 23. decembra 1990, na tem kraju prižgali kres v čast neodvisne Slovenije, ob letošnji, peti obletnici pa so prireditev obiskali tudi nekateri ugledni gostje, ki so vodili prvo slovensko demokratično vlado. Slovesnost so začeli s sveto mašo, nadaljevali pa s kratkim kulturnim spredom pred cerkvijo, s prižiganjem kresa in pogostitvijo v bližnjem gostišču. Za to priložnost so izdali tudi posebno spominsko razglednico.

TRILETNA ZAMRZNITEV

Liberalni demokrati, Kocijančičevi socialdemokrati in Jelinčičevi nacionalisti so 19. decembra v parlamentu uveljavili predlog o triletni zamrznitvi vračanja veleposesti Cerkvi in nekdanjim veleposestnikom. Slovenska škofovska konferenca je sporočila, da je zakon o denacionalizaciji vsaj nekoliko popravil krivice, ki so bile storjene Rimskokatoliški cerkvi v prejšnjem sistemu, zdaj pa je izvajanje tega zakona za tri leta odloženo.

ZARES V CEFTI

S 1. januarjem je Slovenija postala polnopravna članica Srednje-evropskega sporazuma o prosti trgovini (CEFTA). Tako se je pridružila štirim najuspešnejšim srednjeevropskim državam v prehodu Češki, Madžarski, Poljski in Slovaški. Cefta za Slovenijo ne more biti nadomestilo za pridruženo članstvo k Evropski zvezi, lahko pa ji olajša vstop vanjo. Pri našem noven članstvu je najbolj kočljivo vprašanje kmetijstva, saj so kmetijski pridelki iz štirih držav približno za tretjino cenejši od slovenskih, zato naj bi država poskrbela za zaščito domačih pridelkov, z ukrepi pa naj bi prispevala tudi h gospodarnjšemu kmetovanju v Sloveniji.

LETOS 47 KILOMETROV

Po programu slovenske Družbe za avtoceste naj bi letos v Sloveniji dobili še 47 kilometrov avtocest (lani 34 kilometrov), od tega 26 kilometrov dopolnjenih dose-danjih dvopasovnic. Vrednost letošnjih del bo dobrih 23 milijard tolarjev, toliko naj bi dobili tudi od "bencinskega tolarja". O avtocestah bodo spet razpravljali tudi poslanci, saj bodo odločali o soglasju k posojilu v višini 235 milijonov dolarjev, ki naj bi jih za slovenske avtoceste posodila Evropska banka za obnovo in razvoj.

ŠTEVILO ROJSTEV NARAŠČA

V občinah Gornja Radgona, Radenci in Sveti Jurij, kjer živi približno 21. 500 ljudi, je v zadnjih letih močno upadlo število rojstev, vendar je bilo lani drugače. Na tem območju je bilo leta 1989 rojenih 310 otrok, v naslednjih letih pa čedalje manj. Najmanj rojstev je bilo leta 1994, rodilo se je le 153 otrok. Zanimiv je tudi podatek, da se čedalje več otrok rodi v zunajzakonski skupnosti. Leta 1994 jih je bilo kar 95.

Na tem območju se je lani rodilo 38 otrok več kot leto prej (191), med temi 87 v zunajzakonski skupnosti. Lani se je poročilo 64 parov, leto prej pa le 50. Kljub temu je število porok, sklenjenih v letu 1995, precej nižje kot pred leti. V leto 1989 so se tam poročili kar 104 pari.

Res je, da je socialni položaj prebivalcev tega območja precej težaven. Brezposelnost je približno 30-odstotna. Vendar je povečanje števila rojstev pokazatelj, da ta pokrajina ne bo izumrla.

SLOVENKA LETA 1995

Dr. Metka Klevišar je po izboru bralcev tednika Jana Slovenka leta 1995. Na uredništvo so tokrat poslali več kot 10.000 glasov, kar je doslej največ. Dr. Metka Klevišar je na Onkološkem inštitutu v Ljubljani dvajset let stala ob strani bolnikom vse do smrti. Je zgled nesebičnega in požrtvovalnega človeka, ki se razda ljudem, najbolj potrebni pomoči. Najprej je pri Karitas ustanovila skupino za spremljanje hudo bolnih in umirajočih, iz te skupine pa je ustanovila samostojno društvo Hospic, ki pripravlja predavanja za svoje hudo bolnih in za zdravstveno osebje. To društvo, ki mu predseduje dr. Metka Klevišar, pomaga svojcem, da umirajočih ne doživljajo kot breme, temveč kot neizogibni del življenja. Izdala je tudi knjigo Spremljanje umirajočih, s katero želi opogumiti tiste, ki se srečujejo z neozdravljivo bolnimi. Je praktična katoličanka, ki svojo vero tudi živi.

Kako dobro poznaš slovenski jezik?

SAMOSTALNIKE V OKLEPAJH DOPOLNI S KONČNICAMI:

Z nobenim (brezbriznež) ni prijetno sodelovati. Vsem (natančnež) lahko zaupamo vodstvo. Ne bi se rad srečal s tem (cmeravc). Z (jok) ničesar ne dosežeš. Vsem (radovednež) so dovolili vstopiti. Kmet je imel premalo (orač). V tem potoku ni (rak). S (koš) na rami se je vračal s polja. Ali slišiš petje (ptič). Nekaj (kmet) se je zbralo pod lipo sredi vasi. Koliko (gospodar) pa je pri tej hiši? V sadovnjaku je dosti (ptič pevec). Lisica se ni spoprijateljila z (jež). Babica mi je dala suhih (krhelj).

BESEDE V OKLEPAJU POSTAVI V USTREZEN SKLON:

Sosedovi (gospa) so poslali čestitko. Vstopilo je deset (možje), oboroženih do (zobje). Na trgu se je ustavila množica (vozovi). Toliko (otroci) se ne bi smelo voziti s parom (konji). On ima čedalje manj (lasje). Sosea hodi s svojimi (otroci) v bazen. Pri treh (otroci) nikoli ne veš, kaj bodo ušpičili. Ne cmokaj z (usta), ne loputaj z (vrata). Težave ima z (jetra) in s (pljuča).

PIKO VSTAVITE ALI JO PREČRTAJTE, ČE BO POTREBNO:

Pridem ob 15 uri. Ponovila bova vseh 8. lekcij angleške knjige. Ob 16.30 igramo rokomet s 7. razredom iz Celja. Orkester je izvajal 5. Beethovnovno simfonijo skoraj 2 uri.

Pri 14 postaji križevega pota so zapeli pesem. Iz knjižnice sem si sposodil 5. knjig in 3 videokaseto iz zbirke Slovenija. Jure Košir je bil 1, Alberto Tomba je za njim zaostal za 1. sekundo. Pri 1. križišču zavijte na desno, se ustavite pri 4. hiši in 5. krat zatrobite.

V OKLEPAJU IZBERITE NEDOLOČNIK ALI NAMEDOLOČNIK:

Nedoločnik in namenilnik sta se šla (potepat, potepati) po zvezkih. Želela sta (ušpičit, ušpičiti) kakšno vragolijo. Matjažu sta hotela (podtaknit, podtakniti) nekaj napak, zato sta šla (iskat, iskati) njegovo torbo. Matjaž ju ni hotel (videt, videti), ker ju je sklenil (presenetit, presenetiti). Ko sta začela (brskat, brskati) po zvezku slovenskega jezika, ju je zalotil. Rekla sta, da mu nočeta (storit, storiti) nič žalega, da sta prišla le (pogledat, pogledati), ali zna prav (izbirat, izbirati) med njima.

POPRAVI VELIKO ZAČETNICO:

Oton župančič se je rodil v vinici v beli krajini. Že v zgodnjih otroških letih se je s starši preselil v novo mesto. Mnogo belokranjskih lepot se mu je za vse življenje vtisnilo v spomin: slapovi kolpe, breze v okolici dragatuša, predsem pa belokranjska govornica. Iz tega okolja je slovenski mladini podaril zbirko pisanice. S svojim jezikovnim mojstrstvom je prenovil slovenski pesniški jezik.

VSTAVI VEJICO, KJER JE POTREBNA:

Mimo mene si šla in me nisi pozdravila. Bilo nas je devet in nekdo

je moral od doma. Zaradi prehitre vožnje in to ni bilo prvič so soseda kaznovali. Katja je vzela knjigo ki jo je imela na polici in jo dala sestri. Helena predsednica športnega društva in Brane njen pomočnik sta osnovala športno glasilo. Peter pravi naj brž zbršem tablo ki je počekana in pridem na igrišče. Polona je vzela zvezek in ponovila snov.

REŠITVE:

SAMOSTALNIKI IZ OKLEPAJEV:

Z nobenim brezbriznežem ni prijetno sodelovati. Vsem natančnežem lahko zaupamo vodstvo. Ne bi se rad srečal s tem cmeravcem. Z jokom ničesar ne dosežeš. Vsem radovednežem so dovolili vstopiti. Kmet je imel premalo oračev. V tem potoku ni rakov. S košem na rami se je vračal s polja. Ali slišiš petje ptičev. Nekaj kmetov se je zbralo pod lipo sredi vasi. Koliko gospodarjev pa je pri tej hiši? V sadovnjaku je dosti ptičev pevcov. Lisica se ni spoprijateljila z ježem. Babica mi je dala suhih krheljev.

BESEDE IZ OKLEPAJEV V USTREZNIH SKLONIH:

Sosedovi gospe so poslali čestitko. Vstopilo je deset mož, oboroženih do zob. Na trgu se je ustavila množica voz. Toliko otrok se ne bi smelo voziti s parom konj. On ima čedalje manj las. Sosea hodi s svojimi otroki v bazen. Pri treh otrocih nikoli ne veš, kaj bodo ušpičili. Ne cmokaj z usti, ne loputaj z vrati. Težave ima z jetri in s pljuči.

PIKE, PIKE, PIKE: Pridem ob 15. uri. Ponovila bova vseh 8 lekcij angleške knjige. Ob 16.30 igramo rokomet s 7. razredom iz Celja. Orkester je izvajal 5. Beethovnovno simfonijo skoraj 2 uri. Pri 14. postaji

križevega pota so zapeli pesem. Iz knjižnice sem si sposodil 5 knjig in 3. videokaseto iz zbirke Slovenija. Jure Košir je bil 1., Alberto Tomba je za njim zaostal za 1 sekundo. Pri 1. križišču zavijte na desno, se ustavite pri 4. hiši in 5-krat zatrobite.

NEDOLOČNIK IN NAMENILNIK: Nedoločnik in namenilnik sta se šla potepat po zvezkih. Želela sta uspičiti kakšno vragolijo. Matjažu sta hotela podtakniti nekaj napak, zato sta šla iskat, njegovo torbo. Matjaž ju ni hotel videti, ker ju je sklenil presenetiti. Ko sta začela brskati po zvezku slovenskega jezika, ju je zalotil. Rekla sta, da mu nočeta storiti nič žalega, da sta prišla le pogledat, ali zna prav izbirati med njima.

VELIKA ZAČETNICA: Oton Župančič se je rodil v Vinici v Beli krajini. Že v zgodnjih otroških letih se je s starši preselil v Novo mesto. Mnogo belokranjskih lepot se mu je za vse življenje vtisnilo v spomin: slapovi Kolpe, breze v okolici Dragatuša, predsem pa belokranjska govorica. Iz tega okolja je slovenski mladini podaril zbirko Pisanice. S svojim jezikovnim mojstrstvom je prenovil slovenski pesniški jezik.

VEJICE: Mimo mene si šla, in me nisi pozdravila. Bilo nas je devet, in nekdo je moral od doma. Zaradi prehitre vožnje, in to ni bilo prvič, so sosedu kaznovali. Katja je vzela knjigo, ki jo je imela na polici, in jo dala sestri. Helena, predsednica športnega društva, in Brane, njen pomočnik, sta osnovala športno glasilo. Peter pravi, naj brž zbršem tablo, ki je počekšana, in pridem na igrišče. Polona je vzela zvezek in ponovila snov.

Pripravil Milan Kobal

IMELI SMO LJUDI

Primož Trubar

Začetnik in najpomembnejša osebnost protestantskega slovs-tva. Rodil se je 9. junija 1508 v Raščici pri Velikih Laščah. Oče je bil kmet in mlinar. Šolal se je na Reki, v Salzburgu, Tr-stu in na Dunaju. Že v Trstu je prek škofa Bonoma prišel v stik s protestantsko miselnostjo. 1527 je postal župnik v Lo-ki pri Zidanem Mostu, 1530 pa vikar v Laškem. Prišel je v nasprotje z verniki, ker je pridigal zoper zidanje cerkva in čaščenje svetnikov. 1535 je postal stolni pridigar v Ljubljani, 1540 je moral zbežati v Trst pred preganjanjem, čez dve le-ti se je lahko vrnil in postal ljubljanski kanonik. 1548 je zbe-žal na Nemško. Bil je pridigar v Rothenburgu in Kemptenu. 1561 se je vrnil v Ljubljano kot superintendent, 1565 pa je moral spet v izgnanstvo zaradi knjige Cerkovna ordninga. Vmes je bil v Urahu, kjer so ustanovili biblijski zavod za iz-dajo slovenskih luteranskih knjig. Do smrti 28. junija 1586 je živel kot pastor v Derendingenu.

Objavil je 22 knjig v slovenščini in dve v nemščini. Najpo-membnejše so: **Catechismus in Abecedarium** (1550), **Ta evangeli sv. Matevža** (1555), **Ta prvi dejl tiga noviga te-stamenta** in **Ta slovenski koledar** (1557), **En regišter.. ena kratka postila** (1558), **Ta drugi dejl tiga noviga testa-menta** (1560), **Sv. Pavla ta dva listi** (1561), **Cerkovna ord-ninga** (1564), **Ta celi psalter Davidov** (1566), **Ta celi kate-hismus** in **Sv. Pavla listuvi** (1567), **Tri duhovske pejsni** (1575), **Noviga testamenta posledni dejl** (1577), **Ta celi novi testament** (1582).

Njegovo delo obsega celoten prevod Nove zaveze, iz Stare pa prevod Davidovih psalmov. Poleg tega je objavil kateki-zem in sestavil pravilnik protestantske cerkve. Pesmi je pre-vajal iz nemščine, vendar je ustvarjal tudi izvirne tekste v ve-zani besedi.

pesem za papežev obisk

Objavljamo skladbo Tisoč let je že minilo. Besedilo Rože Gantar je uglasbil Damijan Močnik. Ker bomo to pesem prepevali ob vseh srečanjih s svetim očetom, na prošnjo Odbora za pripravo papeževga obiska, objavljamo note za zborovsko petje in zraven vseh pet kitic pesmi.

Enoglasno

Tisoč let je že minilo

(Roža Gantar)

Slovesno, tekoče

Damijan Močnik (*1967)

Enoglasno *f*

1. Ti - soč let je že mi - ni - lo, kar je naš slo - ven - ski rod
2. Be - le cerk - ve o - kra - si - le v so - slo - ven - sko so zem - ljó
3. Bo - gu v da - no smo slu - ži - li, križ - no - si - li smo volj - nó,
4. Ve - ro de - dov o - hra - ni - mo, o - sta - ni - mo zve - sti vsi
5. O, Ma - ri - ja, bo - di z na - mi! Zme - raj ho - di - mo s te - boj

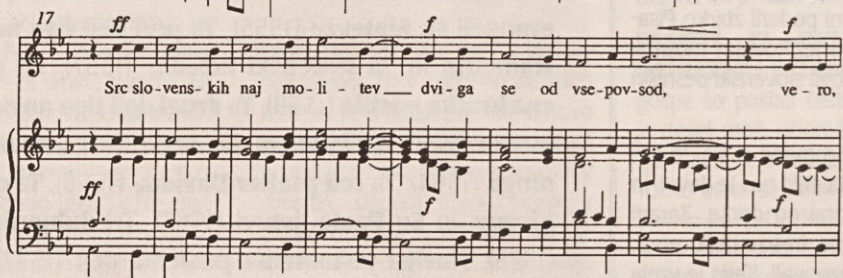
Orgle *f*

9

mi - lost ve - re ob - si - ja - la, po - ka - za - la pra - vo pot.
in zvo - no - vi za - do - ne - li so - mo - goč - no pod ne - bo.
zanj ju - naš - ko pri - če - va - li z mu - če - niš - ko smo krv - jo.
Sve - te - mu o - če - tu, Cerk - vi, Kri - stu - su do kon - ca dni!
naj po - ti od - re - šen - ja, Ma - ti, saj smo na - rod tvoj.

17 *ff* *f* *f*

Src slo - vens - kih naj mo - li - tev dvi - ga se od vse - pov - sod, ve - ro,

26

u - pan - je, lju - be - zen nam po - ži - vi, o Gos - pod!

malo za šalo in malo zares

● Prodajam polovico hiše (cca 45m²), novo dvojno garažo (cca 55 m²) v Stari Gorci s hišno številko in zemljo z gozdom - vsega skupaj cca 3,5 ha. Vse informacije na telefonu 063 482 177 na ime Slokan.

● Na lepem kraju v Zg. Gorid 17 km od Maribora prodam dvostanovanjsko novo hišo, spodaj takoj vseljivo, z 74 arov travnika ter dva gozda posebej. Informacije: Schaffer Franz, 90513 Zimndorf, telefon 0911 6001336.

● Parcelo 1.100 m² z lokacijsko dokumentacijo, gradbenim načrtom, plačanim vodovodnim prispevkom in postavljenim (9x8 m) lesenim objektom prodam. Objekt ima 2 sobi, kuhinjo in WC. Primeren tudi za pisarno ali skladišče. Cena po dogovoru. Okolica Ljubljane - jug. Ponudbe na naslov: Leopold Gaberšek, Sedanstr. 30, D-68623 Lampertheim ali telefon: 0049 6206 56882.

● Dr. Ludovik Strauch, lektor za slovenski jezik, Vam prevede vse vrste listin, strokovne tekste in knjige - iz slovensčine v nemščino in obratno. Tel.: 07621 - 476 - 90, Säckinger Str. 2, D - 79540 Lörrach.

● PREVODI - Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr. 10, tel.: 089 / 22 19 41

● Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. - Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). - Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovensčini ali nemščini.

● Za vaše zdravje! Električni masažer z grelnim elementom, magneti, akupresura in akupunktura.

Elektromagnetni valovi povzročajo v telesnem tkivu vibracije, s tem aktivirajo celice ter omogočajo pravičen krvni obtok. Aparat segreva mišice, pripomore k njihovi elastičnosti, bolečine se ublažijo ali prenehajo.

Pomaga pri vseh revmatskih boleznih, neuralgiji, artritisu, migreni, visokem krvnem pritisku, hladnih nogah in rokah, športnih poškodbah, teniškem poklopcu, masaži lic itd.

CENA: s poštino 152 DM .

Zahtevajte naš prospekt.

JODE, Schwanthalerstr. 1, D-8000 München 2, Tel. 089/59 31 39.

● Na OTOKU v Celju, Trubarjeva ulica, prodam dvosobno stanovanje v tretjem nadstropju; 53 m², CATV, CK, vseljivo takoj, prepis takoj. Gotovina 53.000 DM. Lepo na-

selje ob Savinji. Telefon 063 453 275 po 20. uri zvečer.

Naslov: Milenka Galof, Trubarjeva 40, 63000 Celje, Slovenija

● Palace hotel je v samem središču Gorice, 1 km od državne meje. Znan je po odlični restavraciji, dnevним barom, ima veliko konferenčno dvorano za 100 oseb in malo za 40 oseb. Je moderno opremljen hotel s 75 sobami (150 ležišč). V sobah je kopalnica, sušilec za lase, minibar, telefon, radio in TV. Parkirni prostor je zavarovan.

Palace hotel, Corso Italia, 63, 34170 Gorizia, tel. 0039-481-82166, faks 0039-481-31658.

Slovenski gostje imate poseben popust!

● Hotel Emona, II. kat., v zgodovinskem središču Rima. Vse sobe imajo lastno kopalnico, RTV-sprejemnike, telefon, minibar, air condition. Osebe govori slovensko in bo poskrbelo za vaše ugodno počutje. Poleg hotela je lasten avtopark. Pokličite nas po telefonu 0039-6-7027911 ali 7027827 ali po faksu 7027878. Naš naslov: Hotel Emona, Via Statilia, 23 - 00185 Roma. Slovenski gostje imate poseben popust!

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 35 DEM. Trikratna objava oglasa stane 90 DEM, celoletna 250 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu.

Oglas lahko plačate pri vašem duhovniku ali pa na uredništvu.

- Janez, zakaj si napisal samo štirikrat in ne petkrat "Ne znam šteti do pet"?!
- Ker ne znam šteti do pet.

- Matija, kod pa si hodil po službi, da prideš šele zdaj domov?!

- Veš, draga, sodelavci so si privoščili šalo na moj račun in me niso zbudili.

- Poslušajte, vi zapirate razgled mojemu palcu na nogi!

- Kako le?

- Stojite natanko na kurjem očesu!

- Kako vam je všeč naše vino?

- Zelo dobro je, samo žena me vedno po njem tepe.

- Karl, ali kaj misliš na otroke, kadar povišaš?

- Zakaj, saj je žena doma!

- Natakar, prinesite mi, prosim, zobotrebce!

- Jih nimamo. Nekoč smo jih imeli, pa smo to opustili, ker so jih vsi stran metali.

Prvi gost: "Ocvrto ribo!"

Drugi gost: "Tudi meni ocvrto ribo, ampak svežo!"

Natakar kuharju: "Dvakrat ocvrto ribo, eden hoče svežo!"

- Prepričal sem se, da ni zdravo piti iz tujega kozarca.

- Si dobil infekcijo?

- Ne, buško.

- Moja žena se pogovarja sama s seboj.

- Moja tudi, pa tega ne ve.

- Kako to?

- Ona misli, da jo poslušam.

- Ali je črna barva tudi barva?

- Seveda.

- In bela, je tudi barva?

- Tudi, jasno...

- In zakaj potem mulci trdijo, da naš črnobeli televizor ni barvni?!

Žena se vrne domov in pogleda v pečico.

- Tone, kje pa je pečenka?

- Pojedel sem jo. Saj si rekla, da naj vsake toliko časa poskusim, če je že pečena.

Dekle na vso moč teče po ulici, pa jo mimoidoč ustavi in vpraša:

- Oprostite, ali veste, koliko je ura?

- O, seveda vem, zakaj pa bi sicer tako hitela?!

ANGLIJA

LONDON SW9 OLS, 62, Offley Road, tel.+ faks 0171 - 735 - 6655, **Stanislav Cikaneč**

AVSTRILA

A-1050 WIEN, Einsiedlergasse 9-11, tel.+faks 1-544 2575, **Anton Štekl**

A-8020 GRAZ, Mariahilferplatz 3, tel. 0316 - 91 31 69 - 37, **p. mag. Janez Žnidar**

A-4053 HAID b. Ansfelden, Kirchenstraße 1, tel. 07229 - 88 3 56 - 3 (ob petkih popoldne in ob sobotah), **Ludvik Počivavšek**

A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg, Herrengasse 6, tel. 05522 - 73100 34850, **Janez Žagar**

A-9800 SPITTAL / Drau, Fridtjof-Nansen-Str. 3

BELGIJA

B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, tel. 089 - 76 22 01, **Vinko Žakelj**

B-6200 CHÂTELINEAU, 10, rue de la Revolution, tel. 071 - 39 73 11, **Kazimir Gaberc**

FRANCIJA

F-92320 CHATILLON, 3, Impasse Hoche, tel. 1-42 - 53 64 43, faks 1-42 53 56 70, **prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin Retelj**

F-57710 AUMETZ, 9, rue Saint Gorgon, tel. 82 91 85 06, **Anton Dejak**

F-57800 MERLEBACH, 14, rue du 5 Decembre, tel. 87 81 47 82, **Jože Kamin**

F-06300 NICE, 17, rue de Sospel, tel. 93 56 66 01, **Franjo Pavalec**

HRVAŠKA

41090 ZAGREB, Vrapčanska 114, **Andrej Urbanc, CM**, tel. 041 - 156 573

ITALIJA

SLOVENIK, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884, tel. 06 - 718 47 44, faks 06 - 718 72 82, **msgr. dr. Maksimilijan Jezernik**

MILANO: **msgr. dr. Oskar Simčič**, Corte S. Ilario 7, 34100 Gorizia, tel. 0 418 - 32 123

NEMČIJA

D-10829 BERLIN, Kolonnenstr. 38, tel. 030 - 784 50 66, fax 030 - 788 33 39, **Izidor Pečovnik**, tel. 030 - 788 19 24

D-46149 OBERHAUSEN, Oskarstr. 29, tel. 0208 - 64 09 76, **Janez Pucelj**, tel. + faks 0208 - 644 277, **Stanislav Čeplak**, diakon

D-50674 KÖLN, Moltkestr. 119 - 121, tel. in faks 02 21 - 52 37 77, **Martin Mlakar**

D-60596 FRANKFURT, Holbeinstr. 70, tel. 069 - 63 65 48, **Janez Modic**

D-68159 MANNHEIM, A 4, 2, tel. 06 21 - 28 5 00, **Bogdan Saksida**

D-85055 INGOLSTADT, Feldkirchner Str. 81, tel. 08 41 - 59 0 76, **Stanislav Gajšek**, tel. + faks 0841 - 92 06 95

D-70184 STUTTGART, Stafflenbergstr. 64, tel. 07 11 - 23 28 91, **Janez Šket**, tel.+ faks 07 11 - 2 36 13 31

D-72764 REUTLINGEN, Krämerstr. 17, tel. 07 121 - 45 2 58, faks 07121-47227 **Janez Demšar**, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. 07 121 - 44 7 89

D-86199 AUGSBURG, Klausenberg 7c, tel. 08 21 - 97 9 13, **Joško Bucik**

D-89073 ULM, Olgastraße 137, tel. 07 31 - 27 2 76, **Joško Bucik**, voditelj **dr. Marko Dvorak**

D-80538 MÜNCHEN, Liebigstr. 10, tel. 089 - 22 19 41, **Marjan Bečan**

NIZOZEMSKA

B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, 089 - 76 22 01, **Vinko Žakelj**

ŠVEDSKA

S-411 38 GÖTEBORG, Parkgatan 14, tel.+faks *46 (0)31 711 54 21, **Zvone Podvinski**

ŠVICA

CH-8052 ZÜRICH, Schaffhauser Str. 466, Postfach 771, tel. 01 - 301 31 32, faks 01 - 303 07 88, **p. Robert Podgoršek**,

Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15

CH-4500 SOLOTHURN, Kapuzinerstr. 18, tel. 065 - 22 71 33, **p. Damijan Frlan**

RAFAELOVA DRUŽBA, 61001 Ljubljana, Poljanska 2 tel. + faks 061-13 32 075, voditelj: **Janez Rihar**, 61120 Ljubljana, Nove Fužine 23, tel. 061 - 454 246, faks 061 - 446 135

